

SMLOUVA O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ PRO ATOMOVOU ENERGII (EURATOM)

Jeho Veličenstvo král Belgičanů, prezident Spolkové republiky Německo, prezident Francouzské republiky, prezident Italské republiky, Její královská Výsost velkovévodkyně Lucemburska, Její Veličenstvo královna Nizozemska,

u vědomí, že jaderná energie je významným zdrojem pro rozvoj a posílení průmyslu a že umožní další pokrok ve věci míru,

přesvědčení, že pouze neodkladné zahájení společného úsilí může vést k úspěchům, jež budou odpovídat tvůrčím možnostem jejich zemí,

rozhodnutí vytvořit podmínky pro rozvoj mocného jaderného průmyslu, který poskytne rozsáhlé zdroje energie a povede k modernizaci technologických procesů a přispěje svými mnoha dalšími aplikacemi k blahobytu jejich národů,

ve snaze vytvořit podmínky pro bezpečnost, jež vyloučí jakékoli ohrožení života a zdraví obyvatelstva,

přejíce si zapojit i jiné země do své činnosti a spolupracovat s mezinárodními organizacemi, které se zabývají mírovým rozvojem jaderné energie,

rozhodli se vytvořit Evropské společenství pro atomovou energii (EURATOM); za tím účelem jmenovali jako své zplnomocněnce:

(jména zplnomocněnců),

kteří, vyměnivše si své plné moci, jež byly shledány v dobré a náležité formě, dohodli se na těchto ustanoveních:

HLAVA PRVNÍ ÚKOLY SPOLEČENSTVÍ

© Článek 1 **Zřízení Společenství; jeho úkol**

Touto smlouvou zřizují vysoké smluvní strany mezi sebou Evropské společenství pro atomovou energii (EURATOM).

Úkolem Společenství je přispět ke zvýšení životní úrovně v členských státech a k rozvoji vztahů s ostatními zeměmi vytvořením podmínek nezbytných pro rychlé vybudování a růst odvětví jaderného průmyslu.

© Článek 2 **Činnost Společenství**

Aby splnilo své úkoly, Společenství za podmínek stanovených v této smlouvě:

- a) rozvíjí výzkum a zajišťuje rozšiřování technických informací;
- b) stanoví jednotné bezpečnostní normy pro ochranu zdraví pracujících a obyvatelstva a zajišťuje jejich dodržování;
- c) usnadňuje investice a zajišťuje, zejména podněcováním podnikatelské iniciativy, vybudování základních zařízení nezbytných pro rozvoj jaderné energetiky ve Společenství;
- d) pečuje o pravidelné a rovnoměrné zásobování všech uživatelů ve Společenství rudami a jadernými palivy;
- e) zaručuje potřebným dohledem, aby jaderných materiálů nebylo zneužíváno k jiným účelům, než ke kterým jsou určeny;
- f) vykonává vlastnické právo, jež mu bylo svěřeno k zvláštním štěpným materiálům;
- g) zajišťuje široký odbyt a přístup k nejlepším technickým prostředkům vytvořením společného trhu materiálů a zvláštních zařízení, volným pohybem kapitálu pro investice v oblasti jaderné energie a volným zaměstnáváním odborníků uvnitř Společenství;
- h) navazuje s ostatními zeměmi a s mezinárodními organizacemi styky, jež jsou s to přispět k pokroku v mírovém využití atomové energie.

© Článek 3 **Orgány Společenství**

1. Plnění úkolů svěřených Společenství zajišťují tyto orgány:

- Evropský parlament,
- Rada,
- Komise,
- Soudní dvůr,
- Účetní dvůr.

Každý orgán jedná v mezích pravomoci, kterou mu tato smlouva přiznává.

2. Radě a Komisi je nápomocen Hospodářský a sociální výbor s poradní funkcí.

HLAVA DRUHÁ PODPORA ROZVOJE V OBLASTI JADERNÉ ENERGIE

Kapitola I PODPORA VÝZKUMU

© Článek 4 **Jaderný výzkum**

1. Komise odpovídá za podporu a usnadňování jaderného výzkumu v členských státech a jeho doplňování prováděním programu výzkumu a výuky Společenství.

2. Tuto činnost Komise realizuje v oblastech vypočtených v Příloze I k této smlouvě.

Rada může změnit tento seznam usnesením přijatým na návrh Komise kvalifikovanou většinou. Komise vyslechne Vědeckotechnický výbor ustavený podle článku 134.

© Článek 5 **Koordinace**

Pro účely koordinace a doplňování výzkumu prováděného v členských státech Komise vyzve členské státy, jakož i osoby a podniky, a to buď zvláštní žádostí adresovanou určitému příjemci a současně sdělenou členskému státu, jehož je příslušníkem, nebo též všeobecnou žádostí, jež bude zveřejněna, aby jí předložily vlastní výzkumné programy, ve výzvě bližší označené.

Komise může, když poskytla příslušným stranám plnou možnost podat své připomínky, podat ke každému předloženému výzkumnému programu odůvodněné vyjádření. Musí tak učinit, jestliže stát, osoba nebo podnik, které takový výzkumný program Komisi předložily, o to požádají.

Komise svými vyjádřeními zabraňuje zbytečné dvojí kolejnosti a usměrňuje výzkum do oblastí nedostatečně prozkoumaných. Komise smí programy zveřejnit jen se svolením států, osob nebo podniků, které jí své programy předložily.

Komise periodicky uveřejňuje seznam úseků jaderného výzkumu, jež jsou podle jejího mínění dosud málo prozkoumány.

Komise může svolávat za účelem vzájemné konzultace a výměny informací zástupce veřejných i soukromých výzkumných středisek, jakož i odborníky, kteří provádějí výzkum ve stejné nebo příbuzné oblasti.

© Článek 6 **Podpora programů**

K podpoře plnění výzkumných programů, které jsou jí předkládány, Komise může:

- a) poskytovat finanční pomoc v rámci výzkumných kontraktů, aniž by ovšem nabízela subvence;
- b) poskytovat k plnění těchto programů suroviny nebo zvláštní štěpné materiály, jež má k dispozici, a to buď za úplatu, nebo bezplatně;
- c) dávat k dispozici členským státům, osobám nebo podnikům zařízení, vybavení nebo odbornou pomoc, a to buď za úplatu, nebo bezplatně;
- d) podněcovat společné financování ze strany příslušných členských států, osob nebo podniků.

© Článek 7 **Stanovení a provádění programů**

Programy výzkumu a výuky Společenství stanoví Rada jednomyslným usnesením na návrh Komise, která se poradí s Vědeckotechnickým výborem.

Tyto programy se stanoví na období nepřesahující pět let.

Prostředky nezbytné k uskutečnění těchto programů se každoročně zahrnují do rozpočtu výzkumu a investic Společenství.

Komise zajišťuje provádění programů a podává o tom každoročně zprávu Radě.

Komise průběžně informuje Hospodářský a sociální výbor o hlavních směrech programů výzkumu a výuky Společenství.

© Článek 8 **Společné středisko jaderného výzkumu**

1. Komise zřídí po vyslechnutí Vědeckotechnického výboru Společné středisko jaderného výzkumu.

Středisko zajišťuje provádění programů výzkumu a plnění ostatních úkolů, jež mu Komise svěří.

Středisko mimo jiné zajišťuje vytvoření jednotné jaderné terminologie a jednotného systému měr a vah.

Středisko zřídí ústřednu pro jaderné míry a váhy.

2. Středisko může z důvodů zeměpisných nebo pracovních a technických vyvíjet svou činnost v oddělených institucích.

© Článek 9 **Vzdělávací zařízení**

1. Po vyslechnutí Hospodářského a sociálního výboru může Komise v rámci Společného střediska jaderného výzkumu zřizovat školy pro výchovu odborníků, zejména pro rudný průzkum, pro výrobu vysoce čistých jaderných materiálů, pro zpracování ozářených paliv, pro stavby atomových zařízení, pro ochranu zdraví a pro výrobu a využití radioizotopů.

Podrobnosti této výchovy odborníků stanoví Komise.

2. Bude zřízena instituce na úrovni vysoké školy, přičemž podrobnosti jejího působení stanoví Rada kvalifikovanou většinou na návrh Komise.

© Článek 10 **Plnění úkolů prostřednictvím jiných subjektů**

Komise může smlouvou svěřit provedení určitých částí výzkumného programu Společenství členským státům, osobám, podnikům, jakož i třetím státům, mezinárodním organizacím nebo příslušníkům třetích států.

© Článek 11 **Zveřejňování zpráv**

Komise zveřejňuje programy výzkumu uvedené v článcích 7, 8 a 10, jakož i pravidelné zprávy o stavu a postupu jejich provádění.

Kapitola II

Šíření informací

Oddíl 1

Informace, kterými může disponovat Komise

© Článek 12 **Udílení licencí**

Na základě žádosti adresované Komisi mohou členské státy, osoby nebo podniky získávat nevýlučné licence k patentům, prozatímně chráněným právům, průmyslovým vzorům a k patentovým přihláškám, jejichž vlastníkem je Společenství, mohou-li vynálezu, které jsou předmětem těchto práv nebo přihlášek, účinně využívat.

Za stejných podmínek udílí Komise sublicence k patentům, prozatímně chráněným právům, průmyslovým vzorům a patentovým přihláškám, vlastní-li Společenství smluvní licence, které to připouštějí.

Komise udílí tyto licence nebo sublicence s podmínkami, které dohodne s těmi, kdo licenci získávají, a poskytne jim všechny k využití nezbytné informace. Součástí těchto podmínek je zejména přiměřená odměna a případné oprávnění nabyvatele udílet sublicence třetím osobám, případně povinnost zacházet s poskytnutými informacemi jako s obchodním tajemstvím.

Nedosáhne-li se shody o podmínkách podle třetího pododstavce, mohou se nabyvatelé licence obrátit k Soudnímu dvoru, aby přiměřené podmínky stanovil.

© Článek 13 **Sdělování; omezení**

Členským státům, osobám a podnikům poskytne Komise Společenstvím získané informace, na které se nevztahuje článek 12, ať již jsou výsledkem vlastních výzkumných programů nebo byly Komisi sděleny s tím, že s nimi může volně nakládat.

Poskytnutí těchto informací však může Komise vázat na podmínku, že se s nimi bude nakládat jako s důvěrnými a neposkytnou se třetím stranám.

Získá-li Komise informace, jejichž získání je spojeno s omezením co do jejich využívání a šíření, např. tzv. důvěrné informace, poskytne je jen tehdy, zajistí-li dodržování těchto omezení.

Oddíl 2 *Ostatní informace*

(a) Šíření na základě přátelské dohody

© Článek 14 **Sjednávání**

Komise usiluje o to, aby na základě přátelských dohod zajistila sdělování informací, které napomáhají dosahování cílů Společenství, a o poskytování licencí k patentům, prozatímně chráněným právům, průmyslovým vzorům a patentovým přihláškám, které se takových informací týkají.

© Článek 15 **Postup při sdělování informací**

Komise stanoví postup, jak si jejím prostřednictvím mohou členské státy, osoby a podniky vyměňovat průběžné nebo konečné výsledky svých výzkumů, nejde-li o výsledky, které Společenství získalo při realizaci Komisí uzavíraných výzkumných zakázek.

Postup musí zajistit důvěrnost výměny. Sdělované výsledky však Komise může k účelům dokumentace postupovat Spojenému středisku jaderných výzkumů; to nemá za následek právo informace využívat, pokud by s tím sdělující strana nesouhlasila.

(b) Obligatorní sdělování Komisi

© Článek 16 **Sdělování**

1. Jakmile se v členském státě zažádá o patent nebo průmyslový vzor týkající se jaderného výzkumu, vyzve tento členský stát žadatele, aby souhlasil s bezodkladným sdělením obsahu žádosti Komisi.

Jestliže žadatel souhlasí, dojde k tomuto sdělení do tří měsíců od podání žádosti. Jestliže žadatel nesouhlasí, členský stát ve stejné lhůtě Komisi oznámí, že žádost byla podána.

Komise může členský stát požádat, aby jí sdělil obsah žádosti, o jejímž podání byla vyrozuměna.

Tuto žádost Komise učiní do dvou měsíců od oznámení. Součástí jakéhokoli prodloužení této lhůty je odpovídající prodloužení lhůty podle šestého pododstavce tohoto odstavce.

Jakmile členský stát tuto žádost Komise obdrží, znovu žadatele vyzve, aby se sdělením obsahu žádosti souhlasil. Jestliže žadatel souhlasí, dojde ke sdělení bezodkladně.

Jestliže žadatel nesouhlasí, je členský stát přesto povinen Komisi obsah žádosti sdělit, a to do 18 měsíců ode dne podání žádosti.

2. Do 18 měsíců od podání informuje členský stát Komisi o existenci dosud nepublikované žádosti o patent nebo průmyslový vzor, který se podle předběžného názoru členského státu sice netýká jaderného výzkumu, přímo však souvisí s rozvojem jaderné energetiky ve Společenství a má pro něj zásadní význam.

Požádá-li o to Komise, obsah žádosti se jí sdělí do dvou měsíců.

3. Aby ke zveřejnění došlo co nejdříve, omezí členské státy na minimum dobu potřebnou k projednání žádosti o patenty nebo průmyslové vzory, které se týkají věcí, o kterých se hovoří v odstavcích 1 a 2 a v souvislosti s nimiž Komise žádala.

4. S uvedenými sděleními Komise nakládá jako s důvěrnými. Slouží pouze k dokumentaci. Vynálezy, které jí byly oznámeny, může Komise užít jen se souhlasem žadatele nebo podle článků 17 až 23.

5. Brání-li sdělení dohoda s třetím státem nebo s mezinárodní organizací, ustanovení tohoto článku se nepoužije.

(c) Udílení licencí v rámci rozhodčího řízení nebo obligatorně

© Článek 17 **Udílení licencí; rozhodčí řízení**

1. Nedojde-li k přátelské dohodě, lze nevýlučné licence udílet podle ustanovení článků 18 až 23 v rámci rozhodčího řízení nebo obligatorně:

a) Společenství nebo podle článku 48 k tomu oprávněným společným podnikům, pokud jde o patenty, prozatímně chráněná práva nebo průmyslové vzory týkající se vynálezů bezprostředně souvisejících s jaderným výzkumem, je-li udělení těchto licencí nezbytné k dalšímu provádění jejich vlastního výzkumu nebo k chodu jejich zařízení.

Požádá-li o to Komise, je součástí těchto licencí právo povolovat třetím stranám využívání vynálezu při pracích nebo zakázkách ve prospěch Společenství nebo společných podniků.

b) osobám nebo podnikům, které o ně Komisi požádaly, pokud jde o patenty, prozatímně chráněná práva nebo průmyslové vzory týkající se vynálezů bezprostředně souvisejících s rozvojem jaderné energetiky ve Společenství a majících pro něj zásadní význam, jsou-li splněny všechny následující podmínky:

I. Od podání patentové přihlášky uplynuly alespoň čtyři roky, nejde-li o vynález týkající se konkrétně jaderné záležitosti.

II. Na území členského státu, v němž je vynález chráněn, nejsou ve vztahu k tomuto vynálezu splněny potřeby podle názoru Komise žádoucího rozvoje jaderné energetiky.

III. Vlastník patentu, který byl vyzván, aby sám nebo prostřednictvím těch, jimž licenci postoupil, těmto potřebám vyhověl, této výzvy neuposlechl.

IV. Osoby a podniky, které o licenci žádají, mohou s využitím vynálezu těmto potřebám účinně vyhovět.

Aby těmto potřebám vyhověly, členské státy nesmějí použít donucovacích opatření podle svého vnitrostátního práva, která by ochranu vynálezu omezila, leda na předchozí žádost Komise.

2. Nevýlučnou licenci podle odstavce 1 nelze udělit, prokáže-li majitel oprávněné důvody, zejména že mu nebyla poskytnuta přiměřená lhůta.

3. Poskytnutí licence podle odstavce 1 opravňuje k plné náhradě, o jejíž výši se vlastník patentu, prozatímně chráněného práva nebo průmyslového vzoru dohodne s tím, jemuž se licence poskytuje.

4. Ustanovení tohoto článku se nedotýkají ustanovení Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví.

© Článek 18 **Rozhodčí výbor; opravný prostředek**

Pro účely tohoto oddílu se zřizuje rozhodčí výbor; na návrh Soudního dvora Rada jmenuje členy tohoto výboru a vydá jeho jednací řád.

Proti rozhodnutí rozhodčího výboru se mohou strany odvolat k Soudnímu dvoru do jednoho měsíce po jeho doručení; odvolání má odkladný účinek. Soudní dvůr se při rozhodování o odvolání omezí na právnost rozhodnutí a na výklad ustanovení této smlouvy rozhodčím výborem.

Konečná rozhodnutí rozhodčího výboru mají mezi dotčenými stranami právní sílu rei iudicatae. Jsou vykonatelná podle článku 164.

© Článek 19 **Vyrozumění**

Zamýšlí-li Komise při neexistenci přátelské dohody zajistit udělení licence podle článku 17, vyrozumí o svém úmyslu vlastníka patentu, prozatímně chráněného práva nebo průmyslového vzoru a uvede zároveň jméno žadatele o licenci a její rozsah.

© Článek 20 **Rozhodčí dohoda; řízení**

Do jednoho měsíce po obdržení vyrozumění podle článku 19 může vlastník Komisi a případně i žadateli navrhnout uzavření rozhodčí dohody, zakládající příslušnost rozhodčího výboru.

Jestliže Komise nebo žadatel uzavření této dohody odmítne, Komise členský stát nebo jeho příslušné orgány o udělení nebo zajištění udělení licence nepožádá.

Jestliže rozhodčí výbor, jemuž byla věc na základě rozhodčí dohody postoupena, zjistí, že žádost Komise odpovídá ustanovení článku 17, vydá odůvodněné rozhodnutí, jímž se licence žadateli udílí, stanoví se podmínky jejího udělení a určuje se náhrada za ni, pokud se strany o tom nedohodly.

© Článek 21 **Řízení při odmítnutí; Soudní dvůr**

Jestliže vlastník postoupení věci rozhodčímu výboru nenavrhne, může Komise příslušný členský stát nebo jeho příslušné orgány vyzvat, aby licenci udělily nebo její udělení zajistily.

Jestliže členský stát nebo jeho příslušné orgány po vyslechnutí vlastníka dospějí k závěru, že nebyly splněny podmínky článku 17, oznámí Komisi, že udělení nebo zajištění udělení licence odmítly.

Je-li udělení nebo zajištění udělení licence odmítnuto, nebo nedošlo-li do čtyř měsíců od podání žádosti oznámení, že licence byla udělena, může se Komise do dvou měsíců obrátit na Soudní dvůr.

Při řízení před Soudním dvorem musí být slyšen vlastník.

Dospěje-li Soudní dvůr ve svém rozhodnutí k závěru, že podmínky článku 17 byly splněny, učiní členský stát nebo jeho příslušné orgány opatření nezbytná k výkonu tohoto rozhodnutí.

© Článek 22 **Stanovení výše náhrady**

1. Jestliže se vlastník patentu, prozatímně chráněného práva nebo průmyslového vzoru s tím, jemuž se licence uděluje, na výši náhrady nedohodne, mohou příslušné strany uzavřít dohodu, že se věc postoupí rozhodčímu výboru.

Tím se strany vzdávají možnosti zahájit jiné řízení, než podle článku 18.

2. Odmítne-li ten, jemuž se licence uděluje, takovou dohodu uzavřít, považuje se udělení licence za neplatné.

Odmítne-li tuto dohodu uzavřít vlastník, stanoví náhradu podle tohoto článku příslušné vnitrostátní orgány.

© Článek 23 **Přezkum rozhodnutí**

Po uplynutí jednoho roku lze rozhodnutí rozhodčího výboru nebo příslušných vnitrostátních orgánů o udělení licence přezkoumat, odůvodňují-li to nové skutečnosti.

Přezkum provádí orgán, který rozhodnutí vydal.

Oddíl 3 Ustanovení o utajování

© Článek 24 Utajování

Informace, které Společenství získalo při provádění svého výzkumného programu a jejichž vyzrazení by mohlo poškodit zájmy obrany jednoho nebo více členských států, podléhají utajení podle následujících ustanovení:

1. Na návrh Komise Rada schválí nařízení o utajování, které při respektování ustanovení tohoto článku upraví různé stupně utajení a stanoví bezpečnostní opatření pro každý z nich.

2. Informace, jejichž vyzrazení by podle jejího názoru mohlo poškodit zájmy obrany jednoho nebo více členských států, Komise prozatímně zařadí do stupně utajení, který pro tento případ nařízení o utajování předpokládá.

Tyto informace Komise bezodkladně sdělí členským státům; ty prozatímně zajistí utajování stejným způsobem.

Do tří měsíců členské státy Komisi sdělí, zda chtějí stupeň utajení zachovat nebo změnit nebo zda chtějí informaci odtajnit.

Po uplynutí této lhůty se použije nejvyššího z požadovaných stupňů utajení. Komise o tom členské státy vyrozumí.

Na žádost Komise nebo některého členského státu se může Rada kdykoli jednomyslně usnést, že stupeň utajení změní nebo že informaci odtajní. Před rozhodnutím na žádost některého členského státu si Rada opatří stanovisko Komise.

3. Na informace zařazené do určitého stupně utajení se nevztahují články 12 a 13.

Za předpokladu, že jsou dodržována příslušná bezpečnostní opatření však

a) Komise může sdělit informace podle článků 12 a 13

I. Společnému podniku;

II. Osobě nebo podniku jinému než společnému, a to prostřednictvím členského státu, na jehož území tato osoba nebo podnik působí;

b) členský stát může sdělit informace podle článku 13 osobě nebo podniku jinému než společnému, působícím na území tohoto členského státu, a to za předpokladu, že Komisi se toto sdělení oznámí;

c) je každý stát oprávněn požadovat, aby Komise udělila licenci podle článku 12 pro jeho potřeby nebo pro potřeby osoby nebo podniku, které působí na jeho území.

© Článek 25 Doba utajování a stupeň utajení

1. Informuje-li členský stát o existenci nebo obsahu žádosti o patent nebo průmyslový vzor, týkající se věci, o které hovoří odstavce 1 nebo 2 článku 16, upozorní, kde je to na místě, na nutnost zařadit z důvodů obrany tuto informaci do příslušného stupně utajení a zároveň sdělí předpokládanou dobu utajování.

Všechny informace, které získala podle předchozího pododstavce, Komise postoupí ostatním členským státům. Komise a členské státy přijmou opatření, která podle bezpečnostních předpisů odpovídají stupni utajení, který stát původu požaduje.

2. Tyto informace může Komise postoupit rovněž společným podnikům nebo prostřednictvím členského státu osobě nebo podniku jinému než společnému, které působí na území tohoto členského státu.

Vynálezy, které jsou předmětem žádostí, o kterých se hovoří v pododstavci 1, mohou být užívány jen se souhlasem žadatele nebo v souladu s články 17 až 23.

Informace a případné užití, o kterých se hovoří v tomto odstavci, podléhají opatřením, která podle bezpečnostních předpisů odpovídají stupni utajení, který stát původu požaduje.

K informacím je vždy zapotřebí souhlasu státu původu. Souhlas s informací a s užitím lze odepřít jen z důvodů obrany.

Na žádost Komise nebo některého členského státu se může Rada kdykoli jednomyslně usnést, že stupeň utajení změní nebo že informaci odtajní. Před rozhodnutím na žádost některého členského státu si Rada opatří stanovisko Komise.

© Článek 26 Přihlašování v jiných členských státech

1. Byla-li informace, na kterou se vztahují patenty, patentové přihlášky, prozatímně chráněná práva, průmyslové vzory nebo žádosti o ně utajena podle článků 24 a 25, nemohou státy, které o toto utajení požádaly, odmítnout souhlas s podáním přihlášky v jiných členských státech.

Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby zajistil, že tato práva nebo tyto přihlášky zůstanou v souladu s jeho zákony a podzákonnými předpisy utajeny i nadále.

2. Přihlášky týkající se informací, které byly podle článku 24 utajeny, lze mimo rámec členských států podat jen s jejich jednomyslným souhlasem. Jestliže členské státy své stanovisko neoznámí, po uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy Komise tuto informaci členským státům sdělila, se má za to, že souhlas byl udělen.

© Článek 27 **Nároky na náhradu škody**

Náhrada škody, kterou přihlašovatel utrpěl v důsledku utajení z důvodu obrany, se spravuje vnitrostátním právem členských států a odpovídá za ni stát, který o utajení požádal, nebo který způsobil zpřísnění nebo prodloužení utajení nebo který znemožnil podávání přihlášek mimo rámec Společenství.

Jestliže zpřísnění nebo prodloužení utajení nebo znemožnění podávání přihlášek mimo rámec Společenství způsobilo více členských států, odpovídají za škodu z jejich žádosti vzešlou společně.

Náhrady škody podle tohoto článku se nemůže domáhat Společenství.

Oddíl 4 *Zvláštní ustanovení*

© Článek 28 **Neoprávněné užití**

Byly-li dosud nezveřejněné patentové přihlášky nebo přihlášky průmyslových vzorů nebo patenty nebo průmyslové vzory, které byly z důvodů obrany utajeny, v důsledku jejich oznámení Komisi neoprávněně užitý nebo staly-li se známými nepovolané osobě, nahradí oprávněné osobě škodu z toho vzešlou Společenství.

Aniž by byla dotčena jeho práva na náhradu škody vůči osobě, která za škodu odpovídá, přecházejí v rozsahu, v jakém samu tuto škodu nahradilo, na Společenství nároky na náhradu škody vůči tomu, kdo škodu způsobil. Právo Společenství postupovat podle platných obecných ustanovení proti tomu, kdo za škodu odpovídá, tím není dotčeno.

© Článek 29 **Úmluvy s třetími státy**

Veškeré dohody nebo smlouvy o výměně vědeckých a technických informací v jaderné oblasti mezi členským státem nebo osobou nebo podnikem na jedné straně a třetím státem nebo mezistátním zařízením nebo příslušníkem třetího státu na straně druhé, vyžadující na jedné nebo druhé straně podpis státu jako vykonavatele svrchované moci, uzavírá Komise.

S výhradou ustanovení článků 103 a 104 však za podmínek, které považuje za přiměřené, může Komise k uzavírání takových dohod zmocnit členský stát, osobu nebo podnik.

Kapitola III Ochrana zdraví a bezpečnosti

© Článek 30 **Základní normy; definice**

Ve Společenství se stanoví základní normy na ochranu zdraví obyvatelstva a pracujících před nebezpečím radioaktivního záření. Základními normami se rozumí:

- a) maximální povolené dávky, zajišťující přiměřenou bezpečnost;
- b) maximální povolené úrovně vystavení škodlivým vlivům a kontaminaci;
- c) základní zásady lékařského dozoru nad pracujícími.

© Článek 31 **Výbor expertů**

Základní normy vypracuje Komise po vyjádření skupiny osob, kterou z expertů členských států, zejména zdravotnických, jmenoval Vědeckotechnický výbor. K takto vypracovaným základním normám si Komise obstará stanovisko Hospodářského a sociálního výboru.

Po konzultaci s Evropským parlamentem Rada na návrh Komise, která jí předloží stanoviska těchto výborů, schválí základní normy kvalifikovanou většinou.

© Článek 32 **Přezkum základních norem**

Na žádost Komise nebo členského státu mohou být základní normy přezkoumány nebo doplněny postupem podle článku 31.

Komise je povinna přezkoumat každou žádost členského státu.

© Článek 33 **Zajištění v členských státech**

Každý členský stát přijme právní předpisy, aby zajistil dodržování schválených základních norem, a učiní nezbytná opatření pokud jde o výuku, výchovu a odbornou přípravu.

Komise vydá vhodná doporučení k harmonizaci ustanovení, která v této oblasti platí v členských státech.

Za tímto účelem členské státy nahlásí Komisi ustanovení, která v nich platí ke dni vstupu této smlouvy v platnost a informují ji o všech pozdějších návrzích na změny.

© Článek 34 **Opatření při pokusech**

Každý členský stát, na jehož území se mají uskutečnit zvláště nebezpečné pokusy, přijme dodatečná opatření k ochraně zdraví a bezpečnosti; obstará si k nim předchozí stanovisko Komise.

K pokusům, které mohou ve svých důsledcích zasáhnout území jiných členských států, je zapotřebí souhlasu Komise.

© Článek 35 **Monitorovací zařízení**

Každý členský stát vytvoří nezbytná zařízení k soustavnému monitorování radioaktivity ovzduší, vod a půdy a dodržování základních norem.

Komise má k těmto monitorovacím zařízením přístup; může ověřovat jejich provoz a účinnost.

© Článek 36 **Informování Komise**

Príslušné úřady pravidelně informují Komisi o monitorovacích opatřeních podle článku 35, aby Komise neustále věděla o stupni radioaktivního záření, jemuž je obyvatelstvo vystaveno.

© Článek 37 **Likvidace radioaktivních látek**

Každý členský stát předává Komisi obecné informace o všech plánech na likvidaci radioaktivního odpadu, z nichž lze zjistit, zda provádění těchto plánů může způsobit radioaktivní zamoření vod, půdy nebo ovzduší jiného členského státu.

Po konzultaci se skupinou expertů podle článku 31 vydá Komise do šesti měsíců své stanovisko.

© Článek 38 **Doporučení; směrnice**

Komise dává členským státům doporučení týkající se stupně radioaktivity vod, půdy nebo ovzduší.

V naléhavých případech vydá Komise směrnici, kterou příslušný členský stát vyzve přijmout ve lhůtě Komisí stanovené veškerá nezbytná opatření, aby se zabránilo překračování základních norem a zajistilo dodržování předpisů.

Jestliže příslušný stát ve lhůtě Komisí stanovené směrnici nevyhoví, může se Komise nebo kterýkoli dotčený členský stát – odchýlně od článků 141 a 142 – obrátit přímo na Soudní dvůr.

© Článek 39 **Studijní a dokumentační oddělení**

V rámci Společného střediska jaderného výzkumu Komise ihned po jeho založení vytvoří studijní a dokumentační oddělení pro otázky ochrany zdraví a bezpečnosti.

Úkolem tohoto oddělení je především shromažďovat podklady a informace podle článků 33, 36 a 37 a pomáhat Komisi při plnění úkolů, které jsou jí touto kapitolou svěřeny.

Kapitola IV

Investice

© Článek 40 **Cílové programy**

Aby podnítila iniciativu osob a podniků a napomohla koordinovanému rozvoji jejich investic v jaderné oblasti, Komise pravidelně zveřejňuje ukázkové programy zejména pokud jde o cíle týkající se výroby jaderné energie a o veškeré investice nezbytné k jejich dosažení.

Před zveřejněním si Komise k těmto programům obstará stanovisko Hospodářského a sociálního výboru.

© Článek 41 **Povinnost informovat**

Osoby a podniky činné v odvětvích uvedených v Příloze II k této smlouvě informují Komisi o investičních záměrech týkajících se nových i náhradních zařízení a konverzí, které co do druhu a velikosti odpovídají kritériím, stanoveným na návrh Komise Radou.

Seznam průmyslových aktivit, o kterém se hovoří výše, může Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou měnit; před podáním návrhu si Komise obstará stanovisko Hospodářského a sociálního výboru.

© Článek 42 **Lhůta k informování**

Záměry podle článku 41 se Komisi a pro informaci rovněž dotčenému členskému státu sdělují nejpozději tři měsíce před uzavřením dodavatelských smluv nebo – má-li práce provádět podnik ze svých vlastních zdrojů – nejpozději tři měsíce před započítáním prací.

Rada může na návrh Komise tuto lhůtu změnit.

© Článek 43 **Projednání investičních záměrů**

S osobami nebo podniky projedná Komise všechny stránky investičních záměrů, související s cíli této smlouvy. Své názory sdělí příslušnému členskému státu.

© Článek 44 **Zveřejnění**

Jí sdělené investiční záměry může Komise se souhlasem příslušných členských států, osob a podniků zveřejnit.

Kapitola V
Společné podniky

© Článek 45 **Společné podniky**

Podniky, které mají prvořadý význam pro rozvoj jaderného průmyslu ve Společenství, mohou být ve shodě s ustanoveními následujících článků ustaveny jako společné podniky ve smyslu této smlouvy.

© Článek 46 **Projekt**

1. Každý projekt na zřízení společného podniku pocházející od Komise, od členského státu nebo podaný z jakékoli jiné iniciativy bude předmětem šetření Komise.

Komise si za tím účelem vyžádá vyjádření členských států, jakož i veřejných a soukromých institucí, o nichž má za to, že jsou schopny jí užitečně poradit.

2. Každý projekt společného podniku postoupí Komise s odůvodněným stanoviskem Radě.

Jestliže se Komise o nutnosti zamýšleného Společného podniku vyjádří příznivě, předloží Radě návrhy, které se týkají:

- a) místa zřízení;
- b) statutu;
- c) rozsahu a časového rozvrhu financování;
- d) případné účasti Společenství na financování společného podniku;
- e) případné účasti třetího státu, mezinárodní organizace či příslušníka třetího státu na financování nebo řízení společného podniku;
- f) poskytování všech nebo části výhod uvedených v Příloze III k této smlouvě.

Komise připojí podrobnou zprávu o celkovém projektu.

© Článek 47 **Rozhodnutí**

Rada si může, když jí věc byla předložena Komisí, vyžádat od Komise další informace a šetření, jež pokládá za nutné.

Jestliže Rada usnesením přijatým kvalifikovanou většinou uzná, že projekt předložený Komisí s nepříznivým posudkem má být přesto uskutečněn, je Komise povinna předložit Radě návrhy a podrobnou zprávu podle článku 46.

V případě příznivého posudku Komise anebo v případě uvedeném v předchozím pododstavci se Rada usnáší kvalifikovanou většinou o každém návrhu Komise.

Rada přijímá však usnesení jednomyslně, pokud jde o

- a) účast Společenství na financování společného podniku,
- b) účast třetího státu, mezinárodní organizace či příslušníka třetího státu na financování nebo řízení společného podniku.

© Článek 48 **Zvýhodnění; podmínky**

Rada může jednomyslným usnesením na návrh Komise umožnit každému společnému podniku požívat všech nebo kterékoli z výhod uvedených v Příloze III k této smlouvě; každý z členských států je povinen ze své strany zajistit, že se tyto výhody poskytnou.

Rada může stejným způsobem stanovit podmínky, na něž je poskytnutí těchto výhod vázáno.

© Článek 49 **Zřízení; právní forma**

Společné podniky se zřizují usnesením Rady.

Každý společný podnik je právnickou osobou; v každém z členských států požívá nejširší právní způsobilosti, jaké příslušné vnitrostátní zákonodárství přiznává právnickým osobám; může zejména nabývat a zcizovat movitý i nemovitý majetek, jakož i vystupovat před soudem.

Kromě případů, kdy ustanovení této smlouvy či statuty společných podniků stanoví jinak, řídí se každý společný podnik předpisy, jež platí pro průmyslové či obchodní podniky; jeho statut se může nadto dále odvolávat na vnitrostátní zákonodárství členských států.

S výhradou příslušnosti, kterou tato smlouva přiznává Soudnímu dvoru, budou spory týkající se společných podniků rozhodovat příslušné vnitrostátní soudy.

© Článek 50 **Změny statutu**

Statuty společných podniků budou v případě potřeby měněny podle zvláštních ustanovení, jež za tímto účelem obsahují.

Tyto změny mohou však nabýt platnosti teprve po schválení Radou, která se o nich na návrh Komise usnáší podle článku 47.

© Článek 51 **Přechodná ustanovení**

Komise zajistí provádění všech rozhodnutí Rady, jež se týkají zřizování společných podniků, až do ustavení orgánů pověřených řízením těchto podniků.

Kapitola VI

Zásobování

© Článek 52 **Společná zásobovací politika; Agentura**

1. Zásobování rudami, surovinami a zvláštními štěpnými materiály se v souladu s ustanoveními této kapitoly zajišťuje podle zásady rovného přístupu ke zdrojům prostřednictvím společné zásobovací politiky.

2. K tomuto cíli a za podmínek stanovených v této kapitole:

a) je zakázána veškerá činnost směřující k zajištění výsadního postavení některých uživatelů;

b) zřizuje se Agentura, jež má právo opce na rudy, suroviny a zvláštní štěpné materiály vyrobené na území členských států, jakož i výlučné právo uzavírat smlouvy o dodávce rud, surovin nebo zvláštních štěpných materiálů pocházejících ze zemí uvnitř nebo mimo Společenství.

Agentura nesmí mezi uživateli provádět diskriminaci založenou na způsobu, jímž tito uživatelé hodlají žádaných dodávek použít, kromě případu, že toto použití je protiprávní nebo je v rozporu s podmínkami, jež pro příslušnou dodávku stanovili dodavatelé mimo Společenství.

Oddíl 1

Agentura

© Článek 53 **Dozor komise**

Agentura podléhá dozoru Komise, která jí dává směrnice, má právo veta proti jejím rozhodnutím a jmenuje jejího generálního ředitele a jeho náměstka.

Každý akt Agentury, učiněný výslovně či mlčky při výkonu jejího práva opce nebo výlučného práva uzavírat smlouvy o dodávkách, mohou příslušné strany předložit Komisi, která o věci rozhodne do jednoho měsíce.

© Článek 54 **Právní forma; statut**

Agentura je právnickou osobou a požívá finanční autonomie.

Statut Agentury schvaluje Rada usnesením přijatým kvalifikovanou většinou na návrh Komise.

Stejným způsobem může být statut měněn.

Statut určuje kapitál Agentury a způsob jeho upisování. Většina kapitálu musí patřit Společenství a členským státům. O rozdělení kapitálu rozhodují členské státy vzájemnou dohodou.

Statut určuje způsob obchodního vedení Agentury. Může stanovit, že k úhradě výdajů spojených s činností Agentury budou za obchodní transakce vybírány poplatky.

© Článek 55 **Informační povinnost**

Členské státy Agentuře podávají, nebo zajistí, aby jí byly podávány, všechny informace nezbytné k výkonu jejího práva opce a jejího výlučného práva uzavírat smlouvy o dodávkách.

© Článek 56 **Záruka výkonu funkcí Agentury**

Členské státy zaručí Agentuře na svých územích svobodný výkon jejich funkcí.

Členské státy mohou vytvořit orgán nebo orgány, jež budou ve vztazích s Agenturou příslušné zastupovat výrobce a uživatele z mimoevropských území, jež podléhají jejich pravomoci.

Oddíl 2

Rudy, suroviny a zvláštní štěpné materiály, mající původ ve Společenství

© Článek 57 **Nabývání, povinnost nabídnout**

1. Právem Agentury je

a) nabývat práv k využití a spotřebě látek, které jsou podle ustanovení kapitoly VIII majetkem Společenství.

2. Svě právo nabývat vykonává Agentura uzavíráním smluv s producenty rud, surovin a zvláštních štěpných materiálů.

b) nabývat vlastnického práva ve všech ostatních případech.

S výhradou článků 58, 62 a 63 je každý producent povinen nabídnout rudy, suroviny a zvláštní štěpné materiály, které vyprodukoval na území členských států, před jejich použitím, převodem nebo uskladněním Agentuře.

© Článek 58 **Producentovo právo volby**

Je-li producent činný na více úrovních, získáním rudy počínaje a získáním kovu včetně konče, je povinen nabídnout Agentuře produkt na té úrovni produkce, kterou zvolí.

Totéž platí pro více podniků, mezi nimiž existuje spojení, které se Komisi včas oznámí a postupem podle článků 43 a 44 se s ní projedná.

© Článek 59 **Práva producenta**

Jestliže Agentura svého práva nabývat ve vztahu k celé produkci nebo k její části nevyužije,

a) může producent vlastními prostředky nebo prostřednictvím smluv o jejich zušlechtnění za úplatu sám rudy, suroviny nebo zvláštní štěpné materiály zpracovat nebo nechat zpracovat s výhradou, že takto získaný produkt nabídne Agentuře,

b) producent se rozhodnutím Komise zmocní, aby produkty, jimiž disponuje, uplatnil mimo rámec Společenství s výhradou, že přitom nezíská příznivější podmínky, než jaké získal na základě nabídky, kterou předtím učinil Agentuře. Zvláštní štěpné materiály však může podle článku 62 vyvážet pouze Agentura.

Komise zmocnění neudělí, neposkytnou-li příjemci těchto dodávek veškeré záruky, že budou ochráněny obecné zájmy Společenství, nebo odporují-li ustanovení a podmínky těchto smluv cílům této smlouvy.

© Článek 60 **Nabídka a poptávka; prováděcí předpis**

Spotřebitelé pravidelně sdělují Agentuře své požadavky; udávají přitom množství, fyzikální a chemické vlastnosti, místo původu, použití, jednotlivé termíny dodávek a údaje o ceně; to vše je třeba chápat jako ustanovení a podmínky smluv, které si o dodávkách přejí uzavřít.

Stejně tak oznamují producenti Agentuře možné nabídky; sdělují přitom veškeré jednotlivosti, zejména dobu, na kterou by se měly uzavřít smlouvy, jichž by bylo zapotřebí k sestavení jejich výrobních programů. Smlouvy nelze uzavírat na déle než deset let, leda se souhlasem Komise.

Agentura nabídky a objem jí došlé poptávky sdělí spotřebitelům a vyzve je, aby ve stanovené lhůtě podali objednávky.

Jakmile má Agentura všechny objednávky v rukou, sdělí podmínky, za nichž je může uspokojit.

Nemůže-li Agentura v plné míře uspokojit všechny došlé objednávky, rozdělí látky s výhradou článků 68 a 69 na jednotlivé objednávky poměrně.

Prováděcí předpis Agentury, k němuž je zapotřebí souhlasu Komise, upravuje v jednotlivostech vzájemný vztah nabídky a poptávky při jejich uspokojování.

© Článek 61 **Povinnosti; složení zálohy**

Agentura je povinna vyřídit všechny objednávky, a to i tehdy, brání-li jejich vyřízení právní nebo věcné překážky.

Při uzavírání smlouvy může při dodržení ustanovení článku 52 požadovat od spotřebitelů přiměřenou zálohu jako záruku nebo jako platbu, která usnadní plnění jejich vlastních dlouhodobých závazků vůči producentům, žádoucích z hlediska uspokojení objednávek.

© Článek 62 **Výkon nabývacího práva**

1. Své nabývací právo ve vztahu k zvláštním štěpným materiálům, vyrobeným na území členských států, Agentura vykonává, aby

- a) podle článku 60 uspokojila poptávku spotřebitelů Společenství,
- b) sama tyto látky skladovala,
- c) se souhlasem Komise, respektující přitom článek 59, písmeno b. pododstavec 2, je vyvezla.

2. Tyto látky a ke zpracování vhodné zbytky je však třeba ponechat producentovi,

- a) aby byly se svolením Agentury uskladněny,
- b) aby byly použity v rámci vlastní potřeby producentovy,
- c) aby byly dány v rámci jejich potřeby k dispozici podnikům ve Společenství, jsou-li tyto podniky s producentem v přímém styku, který slouží realizaci programu včas oznámeného Komisi; předpokladem je, že smyslem ani důsledkem tohoto styku není ani omezení produkce, technického rozvoje nebo investic, ani vytvoření nerovností mezi spotřebiteli.

Použití ustanovení kapitoly VII tím není dotčeno.

3. Na zvláštní štěpné materiály, které byly vyrobeny na území členských států a ve vztahu ke kterým Agentura nevyužila svého nabývacího práva, se použije článek 89 odstavec 1, písmeno a.

© Článek 63 **Přidělování vyprodukovaných látek**

Rudy, suroviny nebo zvláštní štěpné materiály, vyprodukované společnými podniky, se přidělují spotřebitelům tak, jak tyto podniky v souladu se svými statuty nebo smlouvou určí.

Oddíl 3

Rudy, suroviny a zvláštní štěpné materiály, mající původ vně Společenství

© Článek 64 **Výlučné nabývací právo**

Není-li v této smlouvě stanoveno jinak, má Agentura výlučné právo uzavírat smlouvy nebo dohody, jejichž hlavním smyslem jsou dodávky rud, surovin nebo zvláštních štěpných materiálů, majících svůj původ vně Společenství; přitom případně postupuje v rámci dohody, uzavřené mezi Společenstvím a třetím státem nebo mezinárodní organizací.

© Článek 65 **Postup při oznamování potřeby**

Na poptávku spotřebitelů a smlouvy mezi spotřebiteli a Agenturou se použije článek 60, jedná-li se o dodávky rud, surovin nebo zvláštních štěpných látek, majících svůj původ vně Společenství.

Agentura však může stanovit místo původu těchto látek, umožňuje-li, aby se spotřebiteli dostalo přinejmenším stejně příznivých dodacích podmínek, jaké udal v objednávce.

© Článek 66 **Práva spotřebitele**

Sdělí-li Komise v odpověď na objednávku zúčastněného spotřebitele, že Agentura není s to v přiměřené lhůtě objednané látky zcela nebo zčásti dodat nebo že je s to je dodat jedině za ceny zneužívající, mohou spotřebitelé uzavírat smlouvy o dodávkách majících původ vně Společenství přímo, odpovídají-li tyto smlouvy v podstatě potřebě, kterou udali ve své objednávce.

Toto právo se udílí na jeden rok; může být prodlouženo, trvá-li situace, která byla důvodem jeho udělení.

Spotřebitelé, kteří tohoto práva využijí, nahlásí Komisi smlouvy, které mají v úmyslu uzavřít. Komise může ve lhůtě jednoho měsíce vznést proti uzavření těchto smluv námitku, odporují-li cílům této smlouvy.

Oddíl 4

Ceny

© Článek 67 **Stanovení ceny**

Nepředpokládá-li tato smlouva výjimky, stanoví se ceny porovnáním nabídky a poptávky podle článku 60; vnitrostátní právní předpisy členských států, které by tomu odporovaly, jsou nepřipustné.

© Článek 68 **Zákaz zvýhodňování**

Zakázány jsou cenové postupy, jejichž cílem je zjednat jednotlivým spotřebitelům výhody obcházením zásady rovného přístupu, vyplývající z této kapitoly.

Jestliže Agentura takové postupy zjistí, oznámí to Komisi.

Jestliže Komise zjistí, že oznámení je důvodné, může u sporných nabídek nově stanovit ceny tak, aby odpovídaly zásadě rovného přístupu.

© Článek 69 **Stanovení cen; cenové vyrovnání**

Rada může na návrh Komise jednomyslným usnesením stanovit ceny.

Agentura může, stanoví-li na základě článku 60 podmínky vyřizování objednávek, navrhnout spotřebitelům, kteří předložili objednávky, cenové vyrovnání.

Oddíl 5

Ustanovení o zásobovací politice

© Článek 70 **Podíl na těžbě; zpráva**

Komise se v rámci rozpočtu Společenství může za podmínky, které sama stanoví, finančně podílet na těžbě na území členských států.

Komise může dávat členským státům doporučení týkající se rozvoje těžby a získávání rud.

Členské státy každoročně podávají Komisi zprávu o rozvoji těžby a získávání rud, o předpokládaných zásobách a o investicích do hornictví, které se na jejich území realizují nebo plánují. Tyto zprávy se postupují Radě spolu se stanoviskem Komise; toto stanovisko se zaměřuje především na opatření, která členské státy přijaly na základě doporučení podle předchozího pododstavce.

Jestliže Rada na výzvu Komise kvalifikovanou většinou konstatuje, že těžební opatření a nárůst získávání rud jsou i nadále nedostatečné, přestože hospodářsky jsou výrobní možnosti zřejmě dlouhodobě zdůvodněné, bude se mít za to, že příslušný členský stát, pokud tuto situaci nezmění, rezignuje pro sebe a své příslušníky na právo rovného přístupu ke zvláštním výhodám v rámci Společenství.

© Článek 71 **Doporučení Komise**

Komise dává členským státům účelná doporučení týkající se předpisů daňového nebo horního práva.

© Článek 72 **Obchodní a nouzové rezervy**

Z množství, která jsou ve Společenství i mimo ně k dispozici, může Agentura vytvářet obchodní rezervy, aby usnadnila zásobování Společenství nebo běžné dodávky.

Komise se rovněž může usnést na zřízení nouzových rezerv. O způsobu financování těchto rezerv se Rada usnáší na návrh Komise kvalifikovanou většinou.

Oddíl 6 *Zvláštní ustanovení*

© Článek 73 **Dohody s třetími státy; souhlas Komise**

Je-li předmětem smlouvy nebo dohody mezi členským státem, osobou nebo podnikem na jedné straně a třetím státem, mezinárodní organizací nebo příslušníkem třetího státu na straně druhé rovněž dodávka výrobků, na které se vztahuje příslušnost Agentury, je k uzavření nebo obnovení smlouvy nebo dohody pokud jde o dodávku těchto výrobků zapotřebí předchozího souhlasu Komise.

© Článek 74 **Oznamovací povinnost; výjimka**

Převod, dovoz nebo vývoz rud, surovin nebo zvláštních štěpných materiálů v malých množstvích, běžně užívaných pro výzkum, může Komise vyjmout z ustanovení této kapitoly.

Každý takto uskutečněný převod, dovoz nebo vývoz je třeba oznámit Komisi.

© Článek 75 **Výjimky**

Ustanovení této kapitoly se nepoužije na závazky, jejichž předmětem je příprava, přeměna nebo úprava rud, surovin nebo zvláštních štěpných materiálů v případě

a) vzájemných závazků mezi osobami nebo podniky, musí-li být připravené, přeměněné nebo upravené rudy, suroviny nebo zvláštní štěpné materiály vráceny osobě nebo podniku, od nichž pocházejí;

b) závazků mezi osobou nebo podnikem na jedné straně a mezinárodní organizací nebo příslušníkem třetího státu na straně druhé, musí-li být rudy, suroviny nebo zvláštní štěpné materiály připraveny, přeměněny nebo upraveny mimo Společenství a vráceny osobě nebo podniku, od nichž pocházejí;

c) závazků mezi osobou nebo podnikem na jedné straně a mezinárodní organizací nebo příslušníkem třetího státu na straně druhé v případě, že látky se připraví, přemění nebo upraví ve Společenství a vrátí se zařízení nebo státnímu příslušníku, od nichž pocházejí nebo jinému příjemci tímto zařízením nebo tímto státním příslušníkem určenému, kteří mají své sídlo rovněž mimo Společenství.

Zúčastněné osoby nebo podniky jsou přesto povinny oznámit Agentuře existenci takových závazků a ihned po podpisu smluv množství látek, které jsou předmětem těchto transakcí. Proti závazkům podle písmene b. může Komise vznést námitky, je-li přesvědčena, že přeměnu nebo úpravu nelze provést účinně a bezpečně a bez ztráty podstaty ke škodě Společenství.

Látky, které jsou předmětem těchto závazků, podléhají na území členských států dohledu podle kapitoly VII. Ustanovení kapitoly VII se však nepoužije na zvláštní štěpné materiály, které jsou předmětem závazků podle písmene c.

© Článek 76 **Celkový nedostatek**

Ustanovení této kapitoly mohou být – zejména vyvolají-li nepředvídané události stav celkového nedostatku – na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslným usnesením Rady změněna; podnět k tomu může vzejít od členského státu nebo Komise. Každý podnět členského státu Komise přezkoumá.

Po uplynutí sedmi let ode dne 1. ledna 1958 může Rada tato ustanovení jako celek potvrdit. Nepotvrdí-li je, budou o předmětu této kapitoly vydány postupem podle předchozího pododstavce nové předpisy.

Kapitola VII

Dozor nad bezpečností

© Článek 77 **Účel; zásobování; kontrola**

Podle této kapitoly se Komise na území členských států ujistí, že

a) rud, surovin a zvláštních štěpných materiálů se nepoužívá k jiným než před jejich použitím udaným účelům;

b) se dodržují předpisy o zásobování a plní všechny povinnosti související s kontrolou, které úmluvou s třetím státem nebo mezinárodní organizací zařízením Společenství převzalo.

© Článek 78 **Oznamovací povinnost provozovatelů**

Kdo zřídí nebo provozuje zařízení k výrobě, štěpení nebo jinému použití surovin a zvláštních štěpných materiálů nebo k přípravě ozářeného jaderného paliva, musí Komisi nahlásit základní technické parametry zařízení, nezbytné pro účely článku 77.

© Článek 79 **Záznamy o chodu podniku**

Komise požaduje, aby o chodu podniku byly vedeny a předkládány záznamy, které umožní vést účetnictví použitých nebo vyrobených rud, surovin nebo zvláštních štěpných materiálů. Totéž platí pro přepravu surovin a zvláštních štěpných materiálů.

Ti, jichž se to týká, oznamují úřadům příslušného členského státu sdělení, která podle článku 78 a podle pododstavce 1 tohoto článku adresují Komisi.

Druh a rozsah povinností podle pododstavce 1 tohoto článku se stanoví nařízením, které vydá Komise se souhlasem Rady.

© Článek 80 **Ukládání štěpných materiálů**

Komise může požadovat, aby všechny přebytečné zvláštní štěpné materiály, opětne nebo nově získávané jako vedlejší produkt a skutečně nepoužívané nebo k použití nechystané byly uloženy u Agentury nebo v jiných skladech, které podléhají doзору Komise nebo jsou přístupné.

Takto uložené zvláštní štěpné materiály se na požádání bezodkladně vrátí zúčastněným.

© Článek 81 **Inspektoři; pravomoci**

Komise může vysílat na území členských států inspektory. Před vysláním inspektora na jeho první inspekční misi na území členského státu s tímto členským státem konzultuje; tato konzultace postačuje i pro další mise tohoto inspektora.

Nakolik je to nezbytné pro dozor nad rudami, surovinami nebo zvláštními štěpnými materiály a pro zjištění, zda se dodržují ustanovení článku 77, mají inspektoři po předložení svého služebního průkazu kdykoli přístup na všechna místa, do všech zařízení a ke všem osobám, které se profesionálně zabývají látkami, vybavením a zařízeními podléhajícími kontrole. Komisí jmenované inspektory provázejí na náklady zúčastněného členského státu zástupci úřadů tohoto státu; pro inspektory však z toho nesmí při plnění jejich úkolu vyplývat žádné překážky nebo zdržení.

Je-li provedení s dozorem spojeného opatření kladen odpor, vyžádá si Komise u předsedy Soudního dvora soudní příkaz, jímž se zajistí nucené provedení opatření. Předseda Soudního dvora rozhodne do tří dnů.

Při nebezpečí z prodlení vydá Komise písemný příkaz, aby opatření s dozorem spojené bylo provedeno. Tento příkaz se bezodkladně předloží předsedovi Soudního dvora k dodatečnému schválení.

Po vydání soudního příkazu nebo písemného příkazu Komise zjednájí úřady příslušného státu inspektorům přístup k místům v příkazu označeným.

© Článek 82 **Řízení inspektorů; prověřování; postup při porušení povinností**

Inspektory řídí Komise.

Inspektoři si nechávají předložit účetnictví podle článku 79 a prověřují je. O jakémkoli porušení povinností informují Komisi.

Komise může vydat směrnici, jíž příslušnému členskému státu uloží, aby ve lhůtě v ní stanovené přijal všechna nezbytná opatření, jak s porušením povinností skoncovat. Informuje o tom Radu.

Jestliže členský stát této směrnici Komise ve stanovené lhůtě nevyhoví, může se Komise nebo příslušný členský stát odchýlně od článků 141 a 142 obrátit přímo na Soudní dvůr.

© Článek 83 **Sankce**

1. Poruší-li osoby nebo podniky povinností, které jsou jim prostřednictvím této kapitoly uloženy, může proti nim Komise použít sankci.

Sankce se ukládají v těchto stupních:

- a) výstraha,
- b) odnětí zvláštních výhod, např. finanční podpory nebo technické pomoci,
- c) předání podniku na dobu nejvýše čtyř měsíců do správy osoby nebo skupiny osob, povolanych po dohodě Komise a státu, jemuž podnik podléhá,
- d) úplné nebo částečné odnětí surovin nebo zvláštních štěpných materiálů.

2. Rozhodnutí Komise, vydaná k provedení předchozího odstavce, jejichž součástí je povinnost něco vydat, jsou vykonatelná. Na území členských států je lze vykonat podle článku 164.

Odchylně od článku 157 mají žaloby podané u Soudního dvora proti rozhodnutí Komise o uvalení sankcí podle předchozího odstavce odkladný účinek. Na žádost Komise nebo kteréhokoli zúčastněného členského státu však Soudní dvůr může nařídit okamžitý výkon rozhodnutí.

Ochrana narušených zájmů je zaručena odpovídajícím postupem podle práva.

3. Komise může dávat členským státům doporučení o právních předpisech, které mají zajistit dodržování z této kapitoly vyplývajících povinností na jejich území.

4. Státy jsou povinny se postarat, aby sankce byly vykonány a přestupky případně odstraněny tím, kdo je způsobil.

© Článek 84 **Dozor; rozsah**

Při dozoru se nerozlišuje podle účelu, k němuž se rudy, suroviny nebo zvláštní štěpné materiály užívají.

Rozsah dozoru, způsob jeho provádění a pravomoci dozorem pověřených orgánů se omezují na dosažení cílů stanovených v této kapitole.

Dozor se netýká látek určených k účelům obrany, jsou-li ve fázi zavádění do zvláštních zařízení k těmto účelům nebo jsou-li po ukončení zavádění nasazeny v souladu s operačním plánem na vojenském zařízení nebo tam skladovány.

© Článek 85 **Přizpůsobení ustanovení o dozoru**

Jednotlivosti dozoru podle této kapitoly lze, vyžadují-li to nové okolnosti, na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslným usnesením Rady těmto okolnostem přizpůsobit; podnět k tomu může vzejít od členského státu nebo Komise. Každý podnět členského státu Komise přezkoumá.

Kapitola VIII

Právní úprava vlastnictví

© Článek 86 **Vlastnictví**

Zvláštní štěpné materiály jsou vlastnictvím Společenství.

Vlastnické právo Společenství se vztahuje na veškeré zvláštní štěpné materiály vyrobené nebo dovezené některým členským státem, osobou nebo podnikem a podléhají bezpečnostní kontrole stanovené v kapitole VII.

© Článek 87 **Právo užívání a spotřebování**

Členské státy, osoby nebo podniky mají vůči zvláštním štěpným materiálům, jež řádně vstoupily do jejich držení, co nejrozsáhlejší právo užívání a spotřebování s výhradou závazků, jež pro ně vyplývají z ustanovení této smlouvy, zejména pokud jde o bezpečnostní záruky, o právo opce přiznané Agentuře a o ochranu zdraví a bezpečnosti práce.

© Článek 88 **Finanční účast**

Agentura spravuje jménem Společenství zvláštní účet s označením "finanční účet zvláštních štěpných materiálů".

© Článek 89 **Vedení finančního účtu**

Na finančním účtu zvláštních štěpných materiálů:

a) se hodnota zvláštních štěpných materiálů ponechaných nebo daných k dispozici členskému státu, osobě nebo podniku připisuje ve prospěch Společenství a k tíži přijímajícího státu, osoby nebo podniku;

b) se hodnota zvláštních štěpných materiálů, které byly vyrobeny nebo dovezeny státem, osobou nebo podnikem a stávají se majetkem Společenství, připisuje k tíži Společenství a ve prospěch poskytujícího členského státu, osoby nebo podniku. Obdobně se zapíše, jestliže členský stát, osoba nebo podnik fyzicky vrátí zvláštní štěpné materiály, jež jim byly předtím ponechány nebo dány k dispozici.

2. Výkyvy v hodnotě, jimž zvláštní štěpné materiály podléhají, se zaúčtují tak, aby nepřinášely Společenství ztrátu ani zisk. Rizika jdou k tíži nebo ve prospěch příslušných držitelů.

3. Salda vyplývající z právě uvedených operací jsou splatná ihned na požádání věřitele.

4. Pokud Agentura provádí operace na vlastní účet, pokládá se pro účely této kapitoly za podnik.

© Článek 90 **Přizpůsobování**

V případě, že by to nové okolnosti vyžadovaly, mohou být ustanovení této kapitoly o vlastnickém právu Společenství z podnětu některého členského státu nebo Komise pozměněna jednomyslným rozhodnutím Rady, učiněným na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem. Každý podnět členského státu Komise přezkoumá.

© Článek 91 **Vlastnické právo členských států**

Vlastnictví k veškerým předmětům, materiálům a majetkovým hodnotám, na něž se nevztahuje vlastnictví Společenství na základě této kapitoly, se spravuje právním řádem jednotlivých členských států.

Kapitola IX

Společný jaderný trh

© Článek 92 **Rozsah**

Ustanovení této kapitoly platí pro statky a výrobky, které jsou uvedeny v seznamech, jež tvoří Přílohu IV k této smlouvě. Rada může z podnětu Komise nebo některého členského státu tyto seznamy pozměnit usnesením přijatým na návrh Komise.

© Článek 93 **Zákaz cel**

Rok po vstupu této smlouvy v platnost zruší členské státy mezi sebou veškerá dovozní i vývozní cla nebo poplatky s obdobným účinkem, jakož i veškerá kvantitativní omezení jak dovozu, tak i vývozu, a to:

a) na výrobky uvedené v seznamech A-1 a A-2,

b) na výrobky uvedené v seznamu B, pokud se na tyto výrobky vztahuje společný celní sazebník a pokud jsou opatřeny osvědčením vydaným Komisí, v němž se potvrzuje, že jsou určeny k nukleárním účelům.

Nevropská území spadající pod jurisdikci některého členského státu mohou však i nadále vybírat taková dovozní a vývozní cla nebo poplatky s obdobným účinkem, pokud mají výlučně fiskální povahu. Sazba a způsob vybírání těchto cel a poplatků nesmějí vést k diskriminaci mezi tímto státem a jinými členskými státy.

© Článek 94

(zrušen)

© Článek 95

(zrušen)

© Článek 96 **Volný pohyb**

Pokud jde o státní příslušníky jiného členského státu, zruší členské státy veškerá omezení přístupu ke kvalifikovanému zaměstnání v jaderném oboru, založená na státní příslušnosti, s výhradou těch omezení, která vyplývají ze základních potřeb veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti a veřejného zdraví.

Rada může po konzultaci s Evropským parlamentem na návrh Komise, jež si vyžádá předběžné vyjádření Hospodářského a sociálního výboru, přijmout kvalifikovanou většinou směrnice o způsobech uplatňování tohoto článku.

© Článek 97 **Zákaz diskriminace**

Žádné omezení založené na státní příslušnosti nelze uplatňovat na fyzické a veřejné či soukromé právnické osoby, jež podléhají jurisdikci členského státu a projeví přání podílet se ve Společenství na výstavbě jaderného zařízení vědecké či průmyslové povahy.

© Článek 98 **Pojišťovací smlouvy**

Členské státy přijmou všechna nezbytná opatření, aby usnadnily uzavírání smluv o pojištění proti atomovému riziku.

Do dvou let po vstupu této smlouvy v platnost přijme Rada po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou na návrh Komise, jež si vyžádá předběžné vyjádření Hospodářského a sociálního výboru, směrnice o způsobech uplatňování tohoto článku.

© Článek 99 **Pohyb kapitálu**

Komise může dávat veškerá doporučení směřující k usnadnění pohybu kapitálu, určeného k financování oborů výroby, jež jsou uvedeny v seznamu tvořícím Přílohu II k této smlouvě.

© Článek 100

(zrušen)

Kapitola X

Vnější vztahy

© Článek 101 **Třetí státy; úmluvy; postup**

Společenství se může v rámci své pravomoci zavazovat uzavíráním dohod a úmluv s třetím státem, mezinárodní organizací nebo příslušníkem třetího státu.

Jednání o těchto dohodách a úmluvách vede Komise podle směrnic Rady; uzavírá je Komise se schválením Rady, která se usnáší kvalifikovanou většinou.

Dohody a úmluvy, jejichž provedení nevyžaduje spoluúčast Rady a které mohou být zajištěny v rámci příslušného rozpočtu, však sjednává a uzavírá Komise sama, přičemž Radu průběžně informuje.

© Článek 102 **Účast členských států**

Dohody nebo úmluvy uzavírané s třetím státem, mezinárodní organizací nebo příslušníkem třetího státu, jejichž stranami je kromě Společenství jeden nebo více členských států, vstoupí v platnost teprve tehdy, když všechny příslušné členské státy sdělí Komisi, že tyto dohody nebo úmluvy nabyly účinnosti v souladu s předpisy jejich vnitrostátního práva.

© Článek 103 **Účast Komise**

Členské státy jsou povinny sdělovat Komisi návrhy svých dohod a úmluv s třetím státem, mezinárodní organizací nebo s příslušníkem třetího státu, pokud se tyto dohody nebo úmluvy týkají oblasti, na niž se vztahuje tato smlouva.

Jestliže návrh dohody či úmluvy obsahuje doložky, které brání provádění této smlouvy, Komise zašle své připomínky příslušnému státu do jednoho měsíce poté, co jí došlo příslušné sdělení.

Tento stát může zamýšlenou dohodu či úmluvu uzavřít teprve tehdy, když vyhoví námitkám Komise nebo když přijme usnesení Soudního dvora na jeho žádost urychleně vydané, jež potvrzuje slučitelnost zamýšlených doložek s ustanoveními této smlouvy. Žádost může být podána Soudnímu dvoru kdykoli poté, co státu došly námitky Komise.

© Článek 104 **Slučitelnost s jinými dohodami**

Žádná osoba nebo podnik, jež (jenž) poté, co tato smlouva vstoupí v platnost, uzavře nebo obno-ví dohody či úmluvy s třetím státem, mezinárodní organizací nebo příslušníkem třetího státu, nemůže se dovolávat těchto dohod či úmluv, aby se vyhnula (vyhnul) závazkům, které jí (mu) ukládá tato smlouva.

Každý členský stát učiní veškerá opatření, jež pokládá za nutná, aby mohl Komisi na její žádost poskytnout veškeré informace o dohodách či úmluvách uzavřených poté, co tato smlouva vstoupí v platnost, a týkajících se oblasti její působnosti, kteroukoli osobou nebo podnikem s třetím státem, mezinárodní organizací nebo příslušníkem třetího státu. Komise může takové informace požadovat jen, aby si ověřila, že tyto dohody či úmluvy neobsahují takové doložky, jež by bránily provádění této smlouvy.

Na žádost Komise se Soudní dvůr vysloví o slučitelnosti těchto dohod či úmluv s ustanoveními této smlouvy.

© Článek 105 **Dřívější dohody**

Ustanovení této smlouvy nelze namítat proti provádění dohod či úmluv, které uzavřel členský stát, osoba nebo podnik s třetím státem, mezinárodní organizací nebo příslušníkem třetího státu dříve než Smlouva vstoupila v platnost, jestliže Komise byla o těchto dohodách či úmluvách zpravena nejpozději třicet dnů poté, kdy tato smlouva vstoupila v platnost.

Dohod a úmluv, které některá osoba nebo podnik uzavřely s třetím státem, mezinárodní organizací nebo příslušníkem třetího státu v období mezi podepsáním a vstoupením Smlouvy v platnost, se však nelze dovolávat jako důvodu pro nesplnění této smlouvy, jestliže podle názoru Soudního dvora, který ve věci rozhodne na žádost Komise, byl rozhodujícím důvodem uzavření takové dohody či úmluvy pro jednu nebo druhou stranu úmysl vyhnout se ustanovením této smlouvy.

© Článek 106 **Převzetí práv a závazků**

Členské státy, které před vstupem této smlouvy v platnost uzavřely dohody s třetími státy o spolupráci v oblasti jaderné energie, jsou povinny přistoupit společně s Komisí k jednáním s těmito třetími státy, jichž je třeba k tomu, aby Společenství mohlo pokud možno převzít práva a závazky vyplývající z těchto dohod.

Každá nová dohoda, jež by z těchto jednání vzešla, vyžaduje souhlas členského státu nebo členských států, které dohody právě uvedené podepsaly, jakož i souhlas Rady vyjádřený usnesením přijatým kvalifikovanou většinou.

HLAVA TŘETÍ USTANOVENÍ O ORGÁNECH

Kapitola I Orgány Společenství

Oddíl 1 *Evropský parlament*

© Článek 107 **Úkoly; počet poslanců**

Evropský parlament se skládá ze zástupců lidu států sdružených ve Společenství a vykonává pravomoc, kterou mu tato smlouva svěřuje.

Počet poslanců Evropského parlamentu nepřekročí sedm set.

© Článek 107a **Žádost o návrh Komise**

Evropský parlament může většinou svých členů vyzvat Komisi, aby předložila vhodné návrhy v otázkách, v nichž je podle jeho názoru třeba vypracovat akt Společenství k provedení této smlouvy.

© Článek 107b **Vyšetřovací výbor**

Evropský parlament může při plnění svých povinností na žádost čtvrtiny poslanců ustavit dočasný vyšetřovací výbor, který by zkoumal, aniž by byly dotčeny pravomoci svěřené touto smlouvou jiným orgánům, údajné přestupky nebo nesprávnosti při uskutečňování práva Společenství, vyjma případů, kdy jsou tvrzené skutečnosti zkoumány soudem a soudní řízení ještě neskončilo.

Dočasný vyšetřovací výbor přestane existovat předložením své zprávy.

Podrobnosti o výkonu práva vyšetřovat se stanoví společnou dohodou Evropského parlamentu, Rady a Komise.

© Článek 107c **Petiční právo**

Každý občan Unie a každá fyzická či právnická osoba s bydlištěm nebo registrovaným sídlem v členském státu má právo předložit individuálně či společně s dalšími občany nebo osobami podání Evropskému parlamentu v záležitosti, která spadá do působnosti Společenství a která se ho nebo jí přímo dotýká.

© Článek 107d **Ombudsman**

1. Evropský parlament jmenuje ombudsmana zmocněného přijímat stížnosti od kteréhokoli občana Unie nebo od kterékoli fyzické či právnické osoby s bydlištěm nebo registrovaným sídlem v členském státu, které se týkají nesprávností v činnosti orgánů Společenství, s výjimkou Soudního dvora a Soudu prvního stupně při jejich soudní činnosti.

V souladu se svými povinnostmi provádí ombudsman šetření, shledá-li pro ně důvody, buď z vlastní iniciativy nebo na základě stížností předložených mu přímo nebo prostřednictvím poslance Evropského parlamentu, s výjimkou, kdy tvrzená fakta jsou nebo byla předmětem soudního řízení. Zjistí-li ombudsman nesprávnosti, postoupí záležitost dotčenému orgánu, který má lhůtu tři měsíců na to, aby mu sdělil své stanovisko. Ombudsman potom předá zprávu Evropskému parlamentu a dotčenému orgánu. Osoba podávající stížnost bude informována o výsledku takového šetření.

Ombudsman podává každoroční zprávu o výsledku svých šetření Evropskému parlamentu.

2. Ombudsman je jmenován po každé volbě Evropského parlamentu na dobu jeho funkčního období. Ombudsman může být jmenován opětovně.

Ombudsman může být odvolán z funkce Soudním dvorem na žádost Evropského parlamentu, nespĺňuje-li již podmínky požadované pro výkon své funkce nebo dopustil-li se závažného prohřešku.

3. Ombudsman vykonává svou funkci zcela nezávisle. Při plnění svých povinností nesmí požadovat ani přijímat pokyny od žádného orgánu. Ombudsman nesmí po dobu výkonu své funkce vykonávat jiné placené či neplacené povolání.

4. Evropský parlament po vyžádání stanoviska Komise a se souhlasem Rady daným kvalifikovanou většinou stanoví statut a všeobecné podmínky výkonu funkce ombudsmana.

© Článek 108 **Volby; poslanecký mandát**

1. Zástupci lidu států sdružených ve Společenství jsou do Evropského parlamentu voleni přímým všeobecným hlasováním.

2. Počet zástupců volených v každém členském státu se stanoví takto:

Belgie	25
Dánsko	16
Finsko	16
Francie	87
Irsko	15
Itálie	87

Lucembursko	6
Německo	99
Nizozemsko	31
Portugalsko	25
Rakousko	21
Řecko	25
Spojené království	87
Španělsko	64
Švédsko	22

V případě změn tohoto odstavce musí počet zástupců volených v každém členském státě zajišťovat přiměřené zastoupení lidu států sdružených ve Společenství.

3. Zástupci jsou voleni na dobu pěti let.

4. Evropský parlament vypracuje návrh na volby se všeobecným přímým hlasováním konané ve všech členských státech jednotně nebo podle zásad společných všem členským státům.

5. Evropský parlament po vyžádání stanoviska Komise a s jednomyslným souhlasem Rady stanoví pravidla a obecné podmínky výkonu funkcí svých poslanců.

© Článek 109 **Zasedání**

Evropský parlament zasedá jednou ročně. Schází se, aniž by jej bylo nutno svolávat, druhé úterý v březnu.

Evropský parlament se může sejít k mimořádnému zasedání na žádost většiny svých poslanců anebo na žádost Rady nebo Komise.

© Článek 110 **Předseda a předsednictvo; interpelace; vyslechnutí Rady**

Evropský parlament volí z řad poslanců předsedu a předsednictvo.

Členové Komise se mohou účastnit všech schůzí a ujmají se slova jménem Komise, kdykoli o to požádají.

Komise odpovídá ústně nebo písemně na otázky, které jí položí Evropský parlament nebo jeho poslanci.

Evropský parlament vyslechne Radu za podmínek, které stanoví ve svém jednacím řádu.

© Článek 111 **Usnášení**

Nestanoví-li tato smlouva jinak, usnáší se Evropský parlament většinou odevzdaných hlasů.

Kvorum stanoví jednací řád.

© Článek 112 **Jednací řád; záznamy z jednání**

Evropský parlament přijímá svůj jednací řád většinou hlasů svých poslanců.

Záznamy z jednání Evropského parlamentu se zveřejňují způsobem stanoveným v jednacím řádu.

© Článek 113 **Výroční zpráva**

Evropský parlament projednává na veřejném zasedání souhrnnou výroční zprávu, kterou mu předkládá Komise.

© Článek 114 **Návrh na vyslovení nedůvěry Komisi**

Byl-li podán návrh, aby Komisi byla pro její činnost vyslovena nedůvěra, může Evropský parlament o tomto návrhu hlasovat teprve po uplynutí tří dnů od jeho podání, a to pouze veřejně.

Je-li návrh na vyslovení nedůvěry přijat dvěma třetinami odevzdaných hlasů a většinou poslanců Evropského parlamentu, odstoupí členové Komise kolektivně. Vyřizují však dále běžné záležitosti, dokud nebudou nahrazeni v souladu s článkem 127. V tomto případě funkční období členů Komise, jmenovaných k jejich nahrazení, skončí k datu, k němuž by skončilo funkční období členů Komise, kteří kolektivně odstoupili.

Oddíl 2

Rada

© Článek 115 **Úkoly**

Rada vykonává svou působnost a uplatňuje svou rozhodovací pravomoc v souladu s ustanoveními této smlouvy

Činí v rámci své působnosti veškerá opatření ke koordinaci činnosti členských států a Společenství.

© Článek 116 **Složení; předsednictví**

Rada se skládá z jednoho zástupce každého členského státu na ministerské úrovni, zmocněného zavazovat vládu tohoto členského státu.

Předsednictví vykonává postupně každý členský stát Rady po dobu šesti měsíců podle pořadí určeného jednomyslně Radou.

© Článek 117 **Svolávání**

Radu svolává k zasedání její předseda z vlastní iniciativy nebo na žádost jednoho z jejích členů nebo na žádost Komise.

© Článek 118 **Usnášení**

1. Nestanoví-li tato smlouva jinak, usnáší se Rada většinou hlasů svých členů.
2. Má-li se Rada usnést kvalifikovanou většinou, mají hlasy jejích členů tuto váhu:

Belgie	5
Dánsko	3
Finsko	3
Francie	10
Irsko	3
Itálie	10
Lucembursko	2
Německo	10
Nizozemsko	5
Portugalsko	5
Rakousko	4
Řecko	5
Spojené království	10
Španělsko	8
Švédsko	4

Akt je přijat, jestliže pro něj byly nejméně:

- 62 hlasy v případě, že jej podle této smlouvy má Rada přijmout na návrh Komise;
  - 62 hlasy nejméně deseti členů v ostatních případech.
3. Přijetí aktů vyžadujících jednomyslnost nebrání, zdrží-li se přítomní nebo zastoupení členové hlasování.

© Článek 119 **Změna návrhů předložených Komisí**

Jedná-li v důsledku této smlouvy Rada na návrh Komise, může tento návrh měnit pouze jednomyslně.

Dokud se Rada neusnesla, může Komise svůj původní návrh měnit, zejména v případech, kdy o tomto návrhu konzultovala s Evropským parlamentem.

© Článek 120 **Hlasování v zastoupení**

Při hlasování může být každý člen Rady zmocněn hlasovat nejvýše za jednoho z ostatních členů.

© Článek 121 **Výbor stálých zástupců; generální tajemník**

1. Výbor složený ze stálých zástupců členských států odpovídá za přípravu práce Rady a za plnění úkolů, které mu Rada přidělí. V případech, stanovených v jednacím řádu Rady, může výbor vydávat procesní rozhodnutí.

2. Radě je nápomocen generální sekretariát pod vedením generálního tajemníka, Vysokého zmocněnce pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, jemuž pomáhá zástupce generálního tajemníka, který je odpovědný za chod generálního sekretariátu. Generální tajemník a zástupce generálního tajemníka jsou jednomyslně jmenováni Radou.

Rada rozhoduje o organizaci generálního sekretariátu.

3. Rada vydá svůj jednacím řád.

© Článek 122 **Žádost o šetření a předložení návrhu**

Rada může požádat Komisi, aby provedla šetření, která Rada pokládá k dosažení společných cílů za žádoucí, a aby jí předložila odpovídající návrhy.

© Článek 123 **Platy, náhrady a důchody**

Rada kvalifikovanou většinou stanoví platy, náhrady a důchody předsedovi a členům Komise, předsedovi, soudcům, generálním advokátům a kancléři Soudního dvora. Stejnou většinou stanoví náhrady poskytované místo odměny za práci.

Oddíl 3 Komise

© Článek 124 **Úkoly**

K zajištění rozvoje jaderné energetiky ve Společenství Komise:

- zabezpečuje provádění této smlouvy, jakož i aktů, vydaných orgány Společenství na jejím základě;
- podává doporučení nebo stanoviska k otázkám, které jsou předmětem této smlouvy, pokud tak smlouva výslovně stanoví nebo jestliže to Komise považuje za nutné;
- má vlastní rozhodovací pravomoc a podílí se na tvorbě aktů Rady a Evropského parlamentu za podmínek stanovených touto smlouvou;
- vykonává pravomoce, které jí Rada udělí k provádění pravidel stanovených Radou.

© Článek 125 **Souhrnná zpráva**

Komise zveřejní každoročně nejméně měsíc před zahájením zasedání Evropského parlamentu souhrnnou zprávu o činnosti Společenství.

© Článek 126 **Složení**

1. Komise se skládá z dvaceti členů vybíraných podle celkových schopností, kteří skýtají záruku naprosté nezávislosti.

Počet členů Komise může být Radou jednomyslně měněn.

Členy Komise mohou být pouze státní příslušníci členských států.

V Komisi musí být nejméně jeden státní příslušník z každého členského státu, přičemž počet členů majících stejnou státní příslušnost nesmí přesáhnout dva.

2. Členové Komise vykonávají své funkce zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Při plnění svých povinností nesmějí požadovat ani přijímat pokyny od žádné vlády ani jiného orgánu. Zdrží se jakéhokoli jednání neslučitelného s jejich funkcí. Každý členský stát se zavazuje respektovat tuto zásadu a neusilovat o ovlivňování členů Komise při plnění jejich úkolů.

Členové Komise nesmějí po dobu výkonu své funkce vykonávat jiné placené či neplacené povolání. Při nástupu do funkce se slavnostně zavazují respektovat po dobu trvání své funkce i po jejím skončení povinnosti z ní vyplývající, zejména povinnost čestnosti a uvážlivosti pokud jde o přijímání určitých funkcí nebo výhod po skončení funkčního období. V případě porušení této povinnosti může Soudní dvůr na žádost Rady nebo Komise dotyčného člena buď odvolat v souladu s článkem 129, nebo mu odejmout nárok na důchod, případně na jiné požitky nahrazující důchod.

© Článek 127 **Jmenování; funkční období; schválení Evropským parlamentem**

1. Členové Komise jsou jmenováni postupem uvedeným v odstavci 2 na období pěti let, ledaže článek 114 stanoví jinak. Mohou být jmenováni opětovně.

2. Vlády členských států společnou dohodou určí osobnost, kterou zamýšlejí jmenovat předsedou Komise; toto určení schvaluje Evropský parlament.

Vlády členských států určí společnou dohodou s designovaným předsedou ostatní osoby, které zamýšlejí jmenovat za členy Komise.

Předseda a ostatní členové Komise určení tímto způsobem podléhají jako orgán schvalovacímu hlasování Evropského parlamentu. Po schválení Evropským parlamentem jsou předseda a ostatní členové Komise jmenováni společnou dohodou vlád členských států.

3. *(zrušen)*

© Článek 128 **Odstoupení; obsazování uvolněných funkcí**

Funkce člena Komise zaniká kromě uplynutí funkčního období či smrti též odstoupením nebo odvoláním.

Takto uvolněná funkce se na zbytek funkčního období obsadí novým členem, jmenovaným společnou dohodou vlád členských států. Rada může jednomyslně rozhodnout, že k jejímu obsazení nedojde.

V případě odvolání, odstoupení nebo smrti je předseda nahrazen na zbytek funkčního období. Při nahrazování předsedy se použije postup stanovený v článku 127 odstavec 2.

Kromě odvolání podle článku 129 zůstanou členové Komise ve svých funkcích, dokud nebudou nahrazeni.

© Článek 129 **Odvolání z funkce**

Každý člen Komise, který již nesplňuje podmínky pro výkon své funkce nebo se dopustil závažného prohřešku, může být na žádost Rady nebo Komise Soudním dvorem odvolán.

© Článek 130 **Místopředsedové**

Komise může jmenovat z řad svých členů jednoho nebo dva místopředsedy.

© Článek 131 **Konzultace s Radou; jednací řád**

1. Rada a Komise se navzájem konzultují a společnou dohodou upravují způsoby své spolupráce.
2. Komise přijme svůj jednací řád tak, aby zajišťoval fungování její i jejích útvarů v souladu s ustanoveními této smlouvy. Komise zajistí zveřejnění tohoto řádu.

© Článek 132 **Předseda; usnášení**

Komise plní své poslání za politického vedení svého předsedy.

Komise se usnáší většinou svých členů uvedených v článku 126.

Komise je schopna se usnášet jen je-li přítomen počet členů stanovený jejím jednacím řádem.

© Článek 133

(zrušen)

© Článek 134 **Vědeckotechnický výbor**

1. Při Komisi se zřizuje Vědeckotechnický výbor; jeho charakter je poradní.
Výbor je obligatorně konzultován v případech stanovených touto smlouvou. Může být konzultován ve všech případech, kdy to Komise uzná za vhodné.
2. Výbor je složen ze 38 členů, které jmenuje Rada po poradě s Komisí.
Členové Výboru jsou jmenováni ad personam na dobu pěti let. Mohou být jmenováni opětovně. Nesmějí být vázáni žádnými příkazy.
Vědeckotechnický výbor volí každoročně z řad svých členů svého předsedu a předsednictvo.

© Článek 135 **Konzultace, studijní skupiny**

Komise může provádět veškeré konzultace a zřizovat jakékoli studijní skupiny nutné k plnění jejich úkolů.

Oddíl 4
Soudní dvůr

© Článek 136 **Úkol**

Soudní dvůr zajišťuje dodržování práva při výkladu a provádění této smlouvy.

© Článek 137 **Složení**

Soudní dvůr se skládá z patnácti soudců.

Soudní dvůr zasedá v plénu. Může však vytvářet senáty složené ze tří, pěti nebo sedmi soudců, buď k provádění určitých přípravných šetření, nebo k rozhodování určitých skupin věcí v souladu s pravidly stanovenými k tomuto účelu.

Soudní dvůr zasedá v plénu, požádá-li o to členský stát nebo orgán Společenství, který je stranou v řízení.

Na žádost Soudního dvora může Rada jednomyslně zvýšit počet soudců a provést nezbytné úpravy druhého a třetího pododstavce tohoto článku a druhého pododstavce článku 139.

© Článek 138 **Generální advokáti**

Soudnímu dvoru pomáhá osm generálních advokátů. Na dobu od 1. ledna 1995 do 6. října 2000 však bude jmenován devátý generální advokát.

Úlohou generálních advokátů je předkládat veřejně, s veškerou nestranností a v plné nezávislosti odůvodněné závěry o všech věcech předložených Soudnímu dvoru, a napomáhat tak Soudnímu dvoru při výkonu jeho poslání vymezeného článkem 136.

Na žádost Soudního dvora může Rada jednomyslně zvýšit počet generálních advokátů a provést nezbytné úpravy třetího pododstavce článku 139.

© Článek 139 **Jmenování; funkční období**

Soudci a generální advokáti jsou vybíráni z osob skýtajících záruku naprosté nezávislosti, které buď splňují všechny požadavky, kladené v jejich zemích na výkon nejvyšších soudních funkcí, nebo jsou uznávanými znalci práva; jsou jmenováni společnou dohodou vlád členských států na dobu šesti let.

Každé tři roky dochází k částečnému zновуobsazování míst soudců. Zновуobsazování se střídavě týká osmi a sedmi soudců.

Každé tři roky dochází k částečnému zновуobsazování míst generálních advokátů. Zновуobsazování se vždy týká čtyř generálních advokátů.

Soudci a generální advokáti, jejichž období skončilo, mohou být jmenováni opětovně.

Soudci volí ze svého středu předsedu Soudního dvora na dobu tří let. Předseda může být zvolen opětovně.

© Článek 140 **Kancléř**

Soudní dvůr jmenuje svého kancléře a upraví jeho postavení.

© Článek 140a **Soud prvního stupně**

1. K Soudnímu dvoru je přičleněn soud pro prvoinstanční rozhodování o některých druzích žalob, vymezených podmínkami v odstavci 2, proti jehož rozhodnutí lze za podmínek stanovených statutem podat k Soudnímu dvoru opravný prostředek, omezený na otázky práva. Tento soud není příslušný k rozhodování ani o žalobách podaných členskými státy, ani o předběžných otázkách podle článku 150.

2. Na žádost Soudního dvora a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí Rada jednomyslně určí druhy žalob uvedené v odstavci 1 a složení Soudu prvního stupně a přijme nezbytné úpravy a dodatečná ustanovení ke Statutu Soudního dvora. Pokud Rada nerozhodne jinak, ustanovení této smlouvy vztahující se na Soudní dvůr, zejména ustanovení Protokolu o Statutu Soudního dvora, se vztahují na Soud prvního stupně.

3. Soudci Soudu prvního stupně jsou vybíráni z osob skýtajících záruku naprosté nezávislosti a způsobilých pro výkon soudcovské činnosti; jsou jmenováni společnou dohodou vlád členských států na dobu šesti let. K částečnému zновуobsazování míst soudců dochází každé tři roky. Soudce lze jmenovat opětovně.

4. Soud prvního stupně stanoví po dohodě se Soudním dvorem svůj jednací řád. Tento řád vyžaduje jednomyslný souhlas Rady.

© Článek 141 **Řízení o porušení smlouvy**

Má-li Komise za to, že členský stát nesplnil povinnost, která pro něj vyplývá z této smlouvy, vydá o tom odůvodněné stanovisko poté, co umožní tomuto státu podat připomínky.

Nevyhoví-li tento stát stanovisku ve lhůtě stanovené Komisí, může Komise předložit věc Soudnímu dvoru.

© Článek 142 **Žaloba členského státu**

Má-li členský stát za to, že jiný členský stát nesplnil povinnost, která pro něj vyplývá z této smlouvy, může předložit věc Soudnímu dvoru.

Dříve než členský stát podá proti jinému členskému státu žalobu pro údajné nesplnění povinnosti, která pro něj vyplývá z této smlouvy, předloží věc Komisi.

Komise vydá odůvodněné stanovisko poté, co umožní zúčastněným státům, aby si navzájem předložily písemné i ústní připomínky.

Nevydá-li Komise takové stanovisko do tří měsíců od doby, kdy jí věc byla předložena, může být věc předložena Soudnímu dvoru bez stanoviska Komise.

© Článek 143 **Splnění rozsudku; pokuty a penále**

1. Shledá-li Soudní dvůr, že členský stát nesplnil povinnost, která pro něj vyplývá z této smlouvy, je tento stát povinen učinit opatření, která splnění rozsudku Soudního dvora vyžaduje.

2. Má-li Komise za to, že dotyčný členský stát taková opatření neučinil, vydá poté, co umožnila státu předložit připomínky, odůvodněné stanovisko, uvádějící body, ve kterých dotyčný členský stát nesplnil rozsudek Soudního dvora. Neučiní-li dotyčný členský stát opatření nezbytná ke splnění rozsudku ve lhůtě stanovené Komisí, může Komise věc předložit Soudnímu dvoru. V takovém případě navrhne paušální pokutu nebo opakované penále ve výši, jejíž zaplacení dotyčným členským státem považuje za přiměřené okolnostem.

Zjistí-li Soudní dvůr, že dotyčný členský stát nesplnil jeho rozsudek, může mu uložit zaplacení paušální pokuty nebo penále.

Tento postup se nedotýká článku 142.

© Článek 144 **Zkoumání přiměřenosti; sankce**

Soudní dvůr je plně příslušný zkoumat přiměřenost a měnit nebo ukládat sankce pokud jde o:

- a) žaloby podané na základě článku 12 za účelem stanovení přiměřených podmínek pro udělení licencí nebo sublicencí ze strany Komise;
- b) žaloby podané osobami nebo podniky proti sankcím, jež na ně uvalila Komise na základě článku 83.

© Článek 145 **Žaloba na porušení smlouvy**

Jestliže jde o osobu nebo podnik, na něž se článek 83 nevztahuje a Komise má za to, že taková osoba nebo podnik smlouvu porušily, vyzve Komise příslušný členský stát, aby inicioval postih rušitele smlouvy podle vlastního vnitrostátního zákonodárství.

Jestliže stát neučiní ve stanovené lhůtě opatření, k němuž byl vyzván, může se Komise obrátit na Soudní dvůr, aby porušení smlouvy takovou osobou či podnikem konstatoval.

© Článek 146 **Žaloba na neplatnost**

Soudní dvůr přezkoumává právnost aktů přijímaných společně Evropským parlamentem a Radou, a aktů Rady, Komise a EÚB, kromě doporučení a stanovisek; přezkoumává rovněž právnost aktů Evropského parlamentu, které mají mít právní účinky vůči třetím stranám.

Za tím účelem má pravomoc rozhodovat o žalobách podaných členskými státy, Radou nebo Komisí pro nepříslušnost, pro porušení podstatných formálních náležitostí, pro porušení této smlouvy nebo právního pravidla týkajícího se jejího provádění, anebo pro zneužití pravomoci.

Soudní dvůr má za stejných podmínek pravomoc rozhodovat o žalobách podaných Evropským parlamentem a Účetním dvorem k ochraně jejich práv.

Každá fyzická nebo právnická osoba může za stejných podmínek podat žalobu proti rozhodnutím, která jsou jí určena, jakož i proti rozhodnutím, která, byť vydána ve formě nařízení nebo rozhodnutí určeného jiné osobě, se jí bezprostředně a osobně dotýkají.

Žaloby upravené v tomto článku musí být podány do dvou měsíců, a to podle okolností od uveřejnění příslušného aktu, nebo jeho oznámení navrhovateli, jinak ode dne, kdy se o něm navrhovatel dozvěděl.

© Článek 147 **Prohlášení aktu za neplatný**

Je-li žaloba opodstatněná, Soudní dvůr prohlásí napadený akt za neplatný.

Jde-li však o nařízení, Soudní dvůr uvede, považuje-li to za nezbytné, ty účinky neplatného nařízení, které jsou považovány i nadále za platné.

© Článek 148 **Žaloba na nečinnost**

Poruší-li Komise nebo Rada tuto smlouvu svou nečinností, mohou členské státy a ostatní orgány Společenství podat Soudnímu dvoru žalobu o zjištění tohoto porušení.

Tato žaloba je přípustná, jen byl-li příslušný orgán napřed vyzván, aby jednal. Jestliže po uplynutí dvou měsíců po takové výzvě se k ní orgán nevyjádří, může být žaloba podána ve lhůtě dalších dvou měsíců.

Každá fyzická či právnická osoba může za podmínek uvedených v předchozích odstavcích podat stížnost k Soudnímu dvoru na některý orgán Společenství proto, že jí neadresoval akt jiný než doporučení nebo stanovisko.

© Článek 149 **Povinnost činit opatření**

Orgán, jehož akt byl prohlášen za neplatný nebo jehož nečinnost byla prohlášena za odporující této smlouvě, je povinen učinit opatření nutná ke splnění rozsudku Soudního dvora.

Tato povinnost se netýká povinností, které mohou vyplynout z použití článku 188, pododstavec 2.

© Článek 150 **Rozhodování o předběžných otázkách**

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se:

- a) výkladu této smlouvy,
- b) platnosti a výkladu aktů orgánů Společenství,
- c) výkladu statutů orgánů zřízených aktem Rady, pokud tak statuty stanoví.

Vyvstane-li taková otázka před soudem členského státu, může tento soud, považuje-li rozhodnutí o této otázce za nutné k vydání svého rozsudku, požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o této otázce.

Vyvstane-li taková otázka před soudem členského státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, je tento soud povinen obrátit se na Soudní dvůr.

© Článek 151 **Žaloby na náhradu škody**

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat spory o náhradu škody podle článku 188, pododstavec 2.

© Článek 152 **Pracovní spory**

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat všechny spory mezi Společenstvím a jeho zaměstnanci v mezích a za podmínek stanovených v služebním nebo pracovním řádu.

© Článek 153 **Rozhodčí doložka**

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat na základě rozhodčí doložky obsažené ve veřejnoprávní nebo v soukromoprávní smlouvě uzavřené Společenstvím nebo jeho jménem.

© Článek 154 **Rozhodčí dohoda**

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat každý spor mezi členskými státy, který souvisí s předmětem této smlouvy, je-li mu tento spor předložen na základě rozhodčí dohody.

© Článek 155 **Omezení působnosti**

S výhradou pravomoci přiznané touto smlouvou Soudnímu dvoru nejsou spory, v nichž je Společenství stranou, vyňaty z tohoto důvodu z působnosti vnitrostátních soudů.

© Článek 156 **Následná kontrola**

Dotýká-li se spor platnosti nařízení vydaného společně Evropským parlamentem a Radou nebo nařízení Rady nebo Komise, může se každá strana, i když lhůta stanovená v článku 146 odstavec 3 uplynula, domáhat z důvodů stanovených v článku 146 odstavec 1 před Soudním dvorem neaplikovatelnosti tohoto nařízení.

© Článek 157 **Neexistence odkladného účinku**

Podání žaloby u Soudního dvora nemá odkladný účinek, nestanoví-li tato smlouva jinak. Má-li však Soudní dvůr za to, že okolnosti to vyžadují, může nařídit odklad uplatnění napadeného aktu.

© Článek 158 **Předběžná opatření**

Soudní dvůr může ve věcech, které mu byly předloženy, nařídit nezbytná předběžná opatření.

© Článek 159 **Vykonatelnost**

Rozsudky Soudního dvora jsou vykonatelné za podmínek článku 164.

© Článek 160 **Statut; jednací řád**

Statut Soudního dvora se stanoví zvláštním protokolem.

Rada může jednomyslně na žádost Soudního dvora po konzultaci s Komisí a Evropským parlamentem měnit ustanovení hlavy III Statutu.

Soudní dvůr stanoví svůj jednací řád. Tento jednací řád musí být jednomyslně schválen Radou.

Oddíl 5
Účetní dvůr

© Článek 160a **Úkol**

Účetní dvůr provádí revizi účtů.

© Článek 160b **Složení; nezávislost**

1. Účetní dvůr má patnáct členů.
2. Za členy Účetního dvora jsou vybírány osoby, které ve svých státech pracují nebo pracovaly v auditorských orgánech anebo které jsou pro tuto funkci zvláště kvalifikované. Musí skýtat veškeré záruky své nezávislosti.
3. Po konzultaci s Evropským parlamentem Rada jednomyslně jmenuje členy Účetního dvora na dobu šesti let.

Členové Účetního dvora mohou být jmenováni opětovně.
Ze svého středu zvolí na tříleté období předsedu Účetního dvora, který může být zvolen opětovně.

4. Členové Účetního dvora vykonávají své funkce zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Při plnění svých povinností nesmějí požadovat ani přijímat pokyny od žádné vlády ani jiného orgánu. Zdrží se jakéhokoli jednání neslučitelného se svou funkcí.

5. Členové Účetního dvora nesmějí po dobu výkonu své funkce vykonávat jiné placené nebo neplacené povolání. Při nástupu do funkce se slavnostně zavazují respektovat po dobu trvání své funkce i po jejím skončení povinnosti z ní vyplývající, zejména povinnost čestnosti a uvážlivosti pokud jde o přijímání určitých funkcí nebo výhod po skončení funkčního období.

6. Funkce člena Účetního dvora zaniká kromě uplynutí funkčního období či smrti též odstoupením nebo odvoláním Soudním dvorem podle odstavce 7.

Takto uvolněná funkce se obsadí na zbytek funkčního období.

Kromě odvolání zůstanou členové Účetního dvora ve svých funkcích, dokud nebudou nahrazeni.

7. Člen Účetního dvora může být odvolán ze své funkce nebo zbaven nároku na důchod nebo jiné dávky nahrazující důchod jen v případě, že Soudní dvůr na žádost Účetního dvora shledá, že již nevyhovuje požadovaným podmínkám nebo neplní povinnosti vyplývající z jeho funkce.

8. Rada kvalifikovanou většinou stanoví pracovní podmínky předsedy a členů Účetního dvora, zejména jejich platy, náhrady a důchody. Stejnou většinou stanoví náhrady poskytované místo odměny za práci.

9. Ustanovení Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství, která platí pro soudce Soudního dvora, se použijí rovněž na členy Účetního dvora.

© Článek 160c Přezkum účetnictví

1. Účetní dvůr přezkoumává účetnictví všech příjmů a výdajů Společenství. Přezkoumává rovněž účetnictví všech příjmů a výdajů každého z orgánů, které Společenství ustavilo, pokud to zřizovací akt nevylučuje.

Účetní dvůr předkládá Evropskému parlamentu a Radě prohlášení o věrohodnosti účetnictví, právnosti a řádnosti souvisejících operací, které se uveřejní v Úředním listu Evropských společenství.

2. Účetní dvůr přezkoumává právnost a řádnost příjmů a výdajů a přesvědčuje se o řádnosti finančního hospodaření. Podává přitom zprávy zejména o jakékoli nesrovnalosti.

Kontrola příjmů se uskutečňuje porovnáním splatných pohledávek a došlých úhrad ve prospěch Společenství.

Kontrola výdajů se uskutečňuje porovnáním přijatých závazků a poskytnutých úhrad.

Kontroly mohou být uskutečněny před účetní uzávěrkou příslušného rozpočtového roku.

3. Kontrola se provádí na základě účetních dokladů a v případě potřeby přímo v ostatních orgánech Společenství a v členských státech, v prostorách jakékoli instituce, spravující příjmy a výdaje jménem Společenství, jakož i v prostorách fyzických a právnických osob, které získávají platby z rozpočtu. V členských státech se kontrola provádí v součinnosti s národními auditorskými orgány, a nemají-li tyto orgány potřebnou pravomoc, v součinnosti s příslušnými národními správami. Účetní dvůr a národní auditorské orgány členských států spolupracují v duchu důvěry a při respektování své nezávislosti. Tyto orgány nebo správy sdělí Účetnímu dvoru, zda mají v úmyslu se na kontrole podílet.

Ostatní orgány Společenství, instituce spravující příjmy nebo výdaje jménem Společenství, fyzické nebo právnické osoby, které získávají platby z rozpočtu a národní auditorské orgány, nebo nemají-li tyto orgány potřebnou pravomoc, příslušné národní správy, předají Účetnímu dvoru na jeho žádost doklady a informace, nezbytné pro splnění jeho úkolu.

Právo Účetního dvora na přístup k informacím Evropské investiční banky o její činnosti při správě příjmů a výdajů Společenství je upraveno v dohodě mezi Účetním dvorem, Bankou a Komisí. Účetní dvůr má též právo na přístup k informacím, které jsou nutné pro přezkoumání příjmů a výdajů Společenství spravovaných Bankou, i když taková dohoda neexistuje.

4. Účetní dvůr vypracuje po skončení každého rozpočtového roku výroční zprávu. Tato zpráva se předkládá ostatním orgánům Společenství a publikuje se v Úředním listu Společenství spolu s odpověďmi orgánů na zjištění Účetního dvora.

Účetní dvůr může dále kdykoli předkládat svá zjištění, zejména ve formě zvláštních zpráv k jednotlivým otázkám a na základě žádosti některého orgánu Společenství podávat stanoviska.

Vyroční zprávy, zvláštní zprávy a stanoviska přijímá Účetní dvůr většinou hlasů svých členů.

Pomáhá Evropskému parlamentu a Radě při kontrole provádění rozpočtu.

Kapitola II

Ustanovení společná pro několik orgánů

© Článek 161 Právní akty, jejich druhy a závaznost

K plnění svých úkolů a za podmínek stanovených v této smlouvě Evropský parlament společně s Radou, Rada a Komise vydávají nařízení, směrnice a rozhodnutí a podávají doporučení nebo zaujímají stanoviska.

Nařízení má obecnou závaznost. Je závazné ve všech svých částech a bezprostředně použitelné v každém členském státě.

Směrnice je závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba forem a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům.

Rozhodnutí je závazné ve všech svých částech pro toho, komu je určeno.

Doporučení a stanoviska nejsou závazná.

© Článek 162 **Zdůvodňování**

Nařízení, směrnice a rozhodnutí Rady a Komise musí být odůvodněny a obsahovat odkaz na návrhy nebo stanoviska, vyžádané podle této smlouvy.

© Článek 163 **Promulgace; účinnost**

Nařízení se uveřejňují v Úředním listu Společenství. Nabývají účinnosti dnem, který je v nich stanoven, anebo, není-li takový den stanoven, dvacátého dne po uveřejnění.

Směrnice a rozhodnutí se oznamují těm, jimž jsou určeny, a nabývají účinnosti tímto oznámením.

© Článek 164 **Výkon rozhodnutí**

Výkon rozhodnutí se řídí pravidly občanského práva procesního toho státu, na jehož území se výkon rozhodnutí provádí. Doložku vykonatelnosti připojí po přezkoumání, omezeném jen na ověření pravosti rozhodnutí, vnitrostátní orgán, který bude k tomu určen vládou každého členského státu; jeho určení bude oznámeno Komisi, Soudnímu dvoru a rozhodčímu výboru, ustavenému podle článku 18.

Jsou-li na žádost oprávněné strany splněny tyto formální náležitosti, může strana požádat o výkon rozhodnutí v souladu s vnitrostátním právem přímo příslušný orgán.

Výkon rozhodnutí může být zastaven jen na základě rozhodnutí Soudního dvora. Kontrola řádného provádění exekučních opatření podléhá však pravomoci vnitrostátních justičních orgánů.

Kapitola III

Hospodářský a sociální výbor

© Článek 165 **Složení**

Ustavuje se Hospodářský a sociální výbor s poradní funkcí.

Výbor je složen z představitelů různých oblastí hospodářského a sociálního života.

© Článek 166 **Počet členů**

Počet členů Hospodářského a sociálního výboru se stanoví takto:

Belgie	12
Dánsko	9
Finsko	9
Francie	24
Irsko	9
Itálie	24
Lucembursko	6
Německo	24
Nizozemsko	12
Portugalsko	12
Rakousko	12
Řecko	12
Spojené království	24
Španělsko	21
Švédsko	12

Členové výboru jsou jmenováni jednomyslně Radou na čtyři roky. Mohou být jmenováni opětovně.

Členové výboru nesmějí být vázáni žádnými závaznými pokyny. Vykonávají své funkce zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Rada stanoví kvalifikovanou většinou odměny členů výboru.

© Článek 167 **Jmenování**

1. Pro jmenování členů výboru předloží každý členský stát Radě seznam obsahující dvojnásobný počet kandidátů, než je počet míst připadajících na jeho příslušníky.

Složení výboru musí odpovídat nutnosti přiměřeného zastoupení různých oblastí hospodářského a sociálního života.

2. Rada se poradí s Komisí. Rada si může vyžádat názor evropských organizací, reprezentujících různé hospodářské a sociální úseky, jež mají zájem na činnosti Společenství.

© Článek 168 **Předsednictvo; svolávání**

Výbor volí ze svých členů předsedu a předsednictvo na dobu dvou let.

Přijímá svůj jednací řád.

Výbor svolává jeho předseda na žádost Rady nebo Komise. Může se také scházet z vlastní iniciativy.

© Článek 169 **Odborné sekce; podvýbory**

Výbor se může členit na odborné sekce.

Odborné sekce vyvíjejí svou činnost v rámci obecné působnosti výboru. Odborné sekce nelze konzultovat nezávisle na Výboru.

V rámci Výboru mohou být ustaveny také podvýbory pro vypracování návrhů stanovisek k určitým otázkám nebo oblastem, které jsou předkládány k projednání Výboru.

Jednací řád upravuje způsob sestavení a působnost odborných sekcí a podvýborů.

© Článek 170 **Konzultace**

Rada nebo Komise jsou povinny konzultovat s Výborem v případech, které tato smlouva stanoví. Tyto orgány mohou s Výborem konzultovat, kdykoli to považují za vhodné. Ten může také vydat stanovisko z vlastní iniciativy v případech, kdy to považuje za vhodné.

Rada nebo Komise, považují-li to za nezbytné, stanoví Výboru pro předložení jeho stanoviska lhůtu, která nesmí být kratší než jeden měsíc ode dne, kdy tato lhůta byla oznámena předsedovi. Nebude-li stanovisko ve stanovené lhůtě předloženo, mohou Komise a Rada jednat i bez něj.

Stanoviska Výboru a příslušné odborné sekce, jakož i zápis o jejich jednání se postupují Radě a Komisi.

Hospodářský a sociální výbor může být konzultován Evropským parlamentem.

HLAVA ČTVRTÁ FINANČNÍ USTANOVENÍ

© Článek 171 **Správní výdaje, výdaje na výzkum a investice**

1. Pro každý rozpočtový rok musí být veškeré příjmy a výdaje Společenství, s výjimkou příjmů a výdajů Agentury nebo společných podniků, předběžně vyčísleny a zahrnuty do rozpočtu správních výdajů a rozpočtu výdajů na výzkum a na investice.

Příjmy a výdaje v každém rozpočtu musí být v rovnováze.

2. Příjmy a výdaje Agentury fungující na komerčních zásadách se vyčísľují zvlášť.

Podmínky vyčíslování, provádění a kontroly těchto příjmů a výdajů stanoví s přihlédnutím ke stanovám Agentury rozpočtové nařízení vydané podle článku 183.

3. Vyčíslení příjmů a výdajů, jakož i provozní konta a bilance společných podniků se v souladu se statuty těchto podniků předkládají pro každý rozpočtový rok Komisi, Radě a Evropskému parlamentu.

© Článek 172 **Půjčky**

1. *(zrušen)*

2. *(zrušen)*

3. *(zrušen)*

4. Půjčky určené k financování výzkumu nebo investic se přijímají za podmínek stanovených Radou; o tom se Rada usnáší podle článku 177 odstavce 5.

Společenství může přijímat půjčky na kapitálovém trhu členského státu, a to buď podle předpisů, které v nich upravují tuzemské emise, nebo, není-li takových předpisů, podle příslušné dohody mezi Komisí a příslušným státem.

Příslušné orgány členského státu mohou odepřít svůj souhlas jedině tehdy, hrozí-li na kapitálovém trhu tohoto státu vážné poruchy.

© Článek 173 **Vlastní zdroje**

Rozpočet je financován zcela z vlastních zdrojů, aniž by tím byly vyloučeny jiné příjmy.

Rada stanoví jednomyslně na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem ustanovení týkající se systému vlastních zdrojů Společenství, která doporučí členským státům k přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy.

© Článek 173a **Rozpočtová disciplína**

K zajištění rozpočtové disciplíny Komise nepředloží žádný návrh aktu Společenství, nebo nezmění návrhy nebo nepřijme žádné prováděcí opatření, které by mohly mít znatelné dopady na rozpočet, aniž by poskytla záruku, že takový návrh nebo takové opatření mohou být financovány v rámci limitu vlastních zdrojů Společenství, vyplývajících z ustanovení stanovených Radou podle článku 173.

© Článek 174 **Výdaje**

1. Výdaje obsažené ve správním rozpočtu zahrnují zejména
  - a) správní náklady,
  - b) výdaje na dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví.
2. Výdaje obsažené v rozpočtu na výzkum a investice zahrnují zejména
  - a) výdaje na provádění výzkumného programu Společenství,
  - b) případnou účast na kapitálu Agentury a na jejich investičních výdajích,
  - c) výdaje na vybavení školicích zařízení,
  - d) případnou účast na společných podnicích a na určitých společných záměrech.

© Článek 175 **Rozpočtové období; převody**

Výdaje zahrnuté do rozpočtu na správu se schvalují na jeden rozpočtový rok, pokud nařízení vydané podle článku 183 nestanoví jinak.

Za podmínek, které budou stanoveny na základě článku 183, mohou být veškeré prostředky, které nebyly do konce rozpočtového roku vyčerpány, kromě prostředků určených na osobní výdaje, převedeny pouze na příští rozpočtový rok.

Rozpočtové prostředky určené na správní výdaje se člení podle kapitol zahrnujících výdaje podle jejich povahy a určení; dále se rozčleňují, pokud je toho třeba, v souladu s rozpočtovým nařízením vydaným podle článku 183.

Výdaje Evropského parlamentu, Rady, Komise a Soudního dvora jsou uvedeny v oddělených částech rozpočtu; to nevylučuje zvláštní úpravu určitých společných výdajů.

© Článek 176 **Výdaje na výzkum a investice**

1. S výhradou omezení, vyplývajících z programů nebo usnesení, k nimž je na základě této smlouvy zapotřebí jednomyslnosti Rady a které jsou spojeny s výdaji, zahrnují přiděly na výzkum a investice
  - a) obligatorní výdaje, vztahující se k řadě položek, které vytvářejí oddělený a navzájem spojený celek;
  - b) přiděly, které reprezentují maximální obnos každým rokem splatný na závazky spjaté s obligatorními výdaji, o nichž se hovoří v bodě a).
2. Časový rozvrh splatnosti obligatorních výdajů a přidělů tvoří přílohu návrhu rozpočtu, předkládaného Komisí.
3. Rozpočtové prostředky na výzkum a investice se člení podle kapitol zahrnujících výdaje podle jejich povahy a určení; dále se rozčleňují, pokud je toho třeba, v souladu s rozpočtovým nařízením vydaným podle článku 183.
4. Přiděly se rozhodnutím Komise převádějí na příští rozpočtový rok, nerozhodne-li Rada jinak.

© Článek 177 **Rozpočtový rok; sestavování a schvalování rozpočtu**

1. Rozpočtový rok začíná 1. ledna a končí 31. prosince.
Slovo "rozpočet" ve smyslu tohoto článku zahrnuje rozpočet správních výdajů i rozpočet výdajů na výzkum a investice.
2. Každý orgán Společenství vypracuje do 1. července odhad svých rozpočtových výdajů. Komise shrne tyto odhady do předběžného návrhu rozpočtu. Připojí k němu své stanovisko, které může obsahovat odlišné odhady. Tento předběžný návrh zahrnuje předpokládané příjmy a výdaje.

3. Komise předloží předběžný návrh rozpočtu Radě nejpozději 1. září roku, který předchází příslušný rozpočtový rok. Má-li Rada v úmyslu odchýlit se od předběžného návrhu, konzultuje s Komisí, a v případě potřeby i s jinými zúčastněnými orgány. O návrhu rozpočtu se Rada usnází kvalifikovanou většinou a předkládá jej Evropskému parlamentu.

4. Návrh rozpočtu musí být předložen Evropskému parlamentu nejpozději do 5. října roku, který předchází příslušný rozpočtový rok.

Evropský parlament může většinou hlasů svých poslanců doplnit návrh rozpočtu a většinou odevzdaných hlasů může Radě navrhnout změny tohoto návrhu, pokud jde o výdaje, které obligatorně vyplývají ze smlouvy nebo z právních aktů vydaných na jejím základě.

Vysloví-li Evropský parlament s návrhem rozpočtu do 45 dnů po jeho obdržení souhlas, je rozpočet s konečnou platností schválen. Rozpočet se rovněž považuje za schválený s konečnou platností, jestliže Evropský parlament během této lhůty návrh rozpočtu ani nedoplní, ani v něm nenavrhne změny.

Jestliže během této lhůty Evropský parlament přijme doplňky nebo navrhne změny, bude předložen návrh rozpočtu s těmito doplňky nebo s návrhy změn Radě.

5. Po projednání návrhu rozpočtu s Komisí a případně s dalšími zúčastněnými orgány se Rada usnází takto:

a) Rada může kvalifikovanou většinou změnit kterýkoli doplněk přijatý Evropským parlamentem,

b) pokud jde o návrhy změn:

– nevede-li změna navržená Evropským parlamentem ke zvýšení celkové částky výdajů orgánu, zejména proto, že zvýšení by zjevně bylo vyrovnáno jednou nebo více navrženými změnami, které povedou k odpovídajícímu snížení výdajů, může Rada zamítnout takový návrh změny kvalifikovanou většinou. Nebude-li vydáno zamítavé rozhodnutí, je návrh změny přijat,

– vede-li změna navržená Evropským parlamentem ke zvýšení celkové částky výdajů orgánu, může Rada kvalifikovanou většinou návrh změn přijmout. Nebude-li vydáno rozhodnutí o jeho přijetí, je návrh změny zamítnut,

– jestliže podle jednoho ze dvou předchozích pododstavců Rada návrh změny zamítla, může kvalifikovanou většinou buď ponechat částku uvedenou v návrhu rozpočtu, nebo určit částku jinou.

Návrh rozpočtu bude upraven podle návrhů změn přijatých Radou.

Nezmění-li Rada v patnáctidenní lhůtě od předložení návrhu rozpočtu žádný z doplňků přijatých Evropským parlamentem a přijme-li jeho návrhy změn, rozpočet se považuje za schválený s konečnou platností. Rada informuje Evropský parlament, že nezměnila žádný z doplňků a že návrhy změn byly přijaty.

Změní-li Rada v této lhůtě jeden nebo více doplňků přijatých Evropským parlamentem nebo jestliže jeho návrhy změn zamítne nebo změní, změněný návrh rozpočtu znovu předloží Evropskému parlamentu. Rada informuje Evropský parlament o výsledcích svého jednání.

6. Evropský parlament, který byl informován o výsledku projednání svých návrhů změn, může do patnácti dnů po předložení návrhu rozpočtu doplnit nebo zamítnout většinou hlasů svých členů a třípětinovou většinou odevzdaných hlasů změny doplňků provedené Radou a schválit rozpočet. Jestliže Evropský parlament v této lhůtě nepřijme žádné usnesení, považuje se rozpočet s konečnou platností za schválený.

7. Po skončení řízení podle tohoto článku vyhlásí předseda Evropského parlamentu, že rozpočet je s konečnou platností schválen.

8. Evropský parlament však může ze závažných důvodů většinou hlasů svých poslanců a dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů návrh rozpočtu zamítnout a požadovat předložení nového návrhu.

9. Pro všechny výdaje, které nevyplývají obligatorně ze smlouvy nebo právních aktů vydaných na jejím základě, se každoročně stanoví maximální sazba, o kterou mohou být výdaje stejné povahy oproti běžnému rozpočtovému roku zvýšeny.

Po projednání s Výborem pro hospodářskou politiku stanoví Komise tuto maximální sazbu podle:

– vývoje objemu hrubého národního produktu ve Společenství,

– průměrné změny rozpočtů členských států a

– vývoje životních nákladů během předchozího rozpočtového roku.

Maximální sazba bude oznámena před 1. květnem všem orgánům Společenství. Orgány jsou povinny ji při přípravě rozpočtu respektovat, pokud není ve čtvrtém a pátém pododstavci stanoveno jinak.

Převyšuje-li u výdajů, které nevyplývají obligatorně ze smlouvy nebo z právních aktů vydaných na jejím základě, míra zvýšení podle návrhu rozpočtu sestaveného Radou polovinu maximální sazby, může Evropský parlament v rámci výkonu své pravomoci přijímat doplňky dále zvýšit celkovou částku těchto výdajů nejvýše o polovinu maximální sazby.

Jestliže Evropský parlament, Rada nebo Komise jsou toho názoru, že činnost Společenství nutně vyžaduje překročení sazby stanovené postupem podle tohoto odstavce, může být dohodou Rady a Evropského parlamentu stanovena sazba

nová. Rada v takovém případě rozhoduje kvalifikovanou většinou, Evropský parlament většinou hlasů svých poslanců a třípětinovou většinou odevzdaných hlasů.

10. Každý orgán při výkonu pravomocí svěřených mu tímto článkem respektuje ustanovení Smlouvy a právních aktů vydaných na jejím základě, zejména ustanovení, která se týkají vlastních zdrojů jednotlivých společenství a rovnováhy mezi příjmy a výdaji.

© Článek 178 **Rozpočtové provizorium**

Nebyl-li na počátku rozpočtového roku rozpočet ještě schválen, je možno ve vztahu ke každé kapitole nebo oddílu rozpočtu vydat každý měsíc v souladu s nařízením vydaným k provedení článku 183 až jednu dvanáctinu prostředků určených na minulý rozpočtový rok s tím, že toto opatření neumožní Komisi disponovat větší částkou než jednou dvanáctinou prostředků, které jsou stanoveny v připravovaném návrhu rozpočtu.

Rada může kvalifikovanou většinou zmocnit k výdajům přesahujícím jednu dvanáctinu s výhradou, že budou splněny ostatní podmínky stanovené v prvním pododstavci.

Týká-li se rozhodnutí výdajů, které obligatorně nevyplývají ze smlouvy nebo právních aktů vydaných na jejím základě, předloží Rada rozhodnutí neprodleně Evropskému parlamentu. Evropský parlament může do třiceti dnů většinou hlasů svých poslanců a třípětinovou většinou odevzdaných hlasů odchylně rozhodnout o té části výdajů, která překračuje jednu dvanáctinu uvedenou v prvním pododstavci. Rozhodnutí Rady je v této části pozastaveno až do doby, než rozhodne Evropský parlament. Nerozhodne-li Evropský parlament v uvedené lhůtě jinak než Rada, považuje se rozhodnutí Rady za konečné.

V rozhodnutích podle druhého a třetího pododstavce se uvedou opatření týkající se zdrojů, nutná k provedení tohoto článku.

© Článek 179 **Provádění rozpočtu**

Komise provádí rozpočet v souladu s ustanoveními rozpočtových nařízení vydaných k provedení článku 183 na vlastní odpovědnost a v mezích určených prostředků, v souladu se zásadami řádného finančního hospodaření. Členské státy spolupracují s Komisí, aby zajistily využití rozpočtových prostředků v souladu se zásadou řádného finančního hospodaření.

Nařízení stanoví podrobná pravidla účasti každého orgánu při provádění jeho výdajů.

V rámci rozpočtu může Komise v mezích a za podmínek stanovených nařízením vydaným k provedení článku 183 přesouvat prostředky z jedné kapitoly do druhé nebo z jednoho oddílu do druhého.

© Článek 179a **Závěrečný účet**

Komise předkládá každoročně Radě a Evropskému parlamentu závěrečný účet rozpočtového hospodaření. Dále je informuje o finanční bilanci aktiv a pasiv Společenství.

© Článek 180

(zrušen)

© Článek 180a

(zrušen)

© Článek 180b **Absolutorium**

1. Evropský parlament na základě doporučení Rady, přijatého kvalifikovanou většinou, uděluje Komisi absolutorium za provedení rozpočtu. Za tím účelem Rada a poté Evropský parlament přezkoumávají závěrečný účet a finanční bilanci, uvedené v článku 179a, a výroční zprávu Účetního dvora, k níž jsou připojeny odpovědi kontrolovaných orgánů na zjištění, prohlášení uvedené v článku 160c odstavec 1 pododstavec 2, jakož i příslušné zvláštní zprávy Účetního dvora.

2. Před udělením absolutoria Komisi nebo z jiného důvodu v souvislosti s výkonem svých rozpočtových pravomocí si může Evropský parlament vyžádat od Komise informace o uskutečňování výdajů nebo o fungování systémů finanční kontroly. Komise podá Evropskému parlamentu na jeho žádost všechny nezbytné informace.

3. Komise učiní všechna účelná opatření, aby vyhověla zjištěním uvedeným v rozhodnutích o udělení absolutoria a dalším zjištěním Evropského parlamentu, týkajícím se uskutečňování výdajů, jakož i připomínkám provázcím doporučení Rady, spojená s udělením absolutoria.

Na žádost Evropského parlamentu nebo Rady podá Komise zprávu o opatřeních učiněných na základě těchto zjištění a připomínek, zejména o pokynech daných správám, které jsou odpovědné za plnění rozpočtu. Tyto zprávy jsou také předkládány Účetnímu dvoru.

© Článek 181 **Účetní jednotka**

Rozpočty uvedené v článku 171 odstavce 1 a 2 a tam uvedený návrh se sestavují v účetní jednotce stanovené v souladu s ustanoveními rozpočtového nařízení vydaného podle článku 183.

© Článek 182 **Převody**

Komise může za podmínky, že to oznámí příslušným orgánům dotyčných států, převádět aktiva v měně jednoho z členských států do měny jiného členského státu, pokud je to nutné k tomu, aby jich mohlo být použito k cílům sledovaným touto smlouvou. Komise se pokud možno zdrží provádění takových převodů, má-li v měně, která je zapotřebí, hotovost nebo jiné likvidní prostředky.

Komise udržuje styk s každým členským státem prostřednictvím jím určeného orgánu. Při provádění finančních operací používá služeb emisní banky příslušného členského státu nebo jiného finančního ústavu schváleného tímto státem.

3. Pokud jde o výdaje, které Komise musí uhradit v měnách třetích zemí, předkládá Komise před definitivním schválením rozpočtu rámcový rozpočet předpokládaných příjmů a výdajů v různých měnách.

Tento rámcový rozpočet schvaluje Rada kvalifikovanou většinou. Stejným postupem lze rámcový rozpočet v průběhu rozpočtového roku měnit.

4. Částky v měnách třetích zemí, jichž je zapotřebí ke krytí výdajů podle rámcového rozpočtu ve smyslu odstavce 3, převádějí na Komisi členské státy podle klíče stanoveného v článku 172. Komisí převzaté částky v měnách třetích zemí se podle téhož klíče převádějí na členské státy.

5. Komise může volně disponovat jakýmkoli obnosy v měnách třetích zemí, pocházejícími z půjček, které v těchto zemích uzavřela.

6. Úpravu pohybu deviz, o které se hovoří v odstavcích 1 až 5 může na návrh Komise jednomyslně zcela nebo zčásti rozšířit na Agenturu a na společné podniky; jejich fungování může také v případě potřeby přizpůsobit.

© Článek 183 **Rozpočtová nařízení**

Rada na návrh Komise, po konzultaci s Evropským parlamentem a obdržení stanoviska Účetního dvora jednomyslně:

a) vydává rozpočtová nařízení upravující zejména postup při sestavování a provádění rozpočtu a předkládání a přezkoumávání účtů,

b) určí metody a postupy, podle nichž se rozpočtové příjmy předvídané úpravou vlastních zdrojů Společenství dávají k dispozici Komisi, a určí opatření, kterých bude v případě potřeby použito k zajištění potřebné pokladní hotovosti,

c) stanoví pravidla odpovědnosti finančních kontrolorů, osob s dispozičním oprávněním a účetních, jakož i odpovídající kontrolní opatření.

© Článek 183a **Boj proti podvodům**

Členské státy učiní stejná opatření, aby čelily podvodům postihujícím finanční zájmy Společenství, jaká činí, když čelí podvodům postihujícím jejich vlastní finanční zájmy.

Aniž by byla dotčena jiná ustanovení této smlouvy, členské státy koordinují svou činnost zaměřenou na ochranu finančních zájmů Společenství proti podvodům. Za tím účelem organizují s podporou Komise úzkou a pravidelnou spolupráci mezi příslušnými útvary státní správy.

HLAVA PÁTÁ VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

© Článek 184 **Právní subjektivita**

Společenství má právní subjektivitu.

© Článek 185 **Způsobilost k právům a k právním úkonům**

Společenství má v každém z členských států nejširší způsobilost k právům a k právním úkonům, jakou jejich právo přiznává právníkům osobám; Společenství může zejména nabývat a zcizovat movitý i nemovitý majetek a vystupovat před soudem. Pro tento účel je zastupováno Komisí.

© Článek 186

(zrušen)

© Článek 187 **Informace**

K plnění úkolů, které jsou jí svěřeny, může Komise shromažďovat veškeré informace a provádět veškeré potřebné prověrky v mezích a za podmínek stanovených Radou v souladu s ustanoveními této smlouvy.

© Článek 188 **Odpovědnost**

Smluvní odpovědnost Společenství se řídí právem rozhodným pro příslušnou smlouvu.

V případě mimosmluvní odpovědnosti nahradí Společenství v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států škody způsobené jeho orgány nebo jeho zaměstnanci při výkonu jejich funkcí.

Osobní odpovědnost zaměstnanců vůči Společenství se řídí ustanoveními služebního nebo pracovního řádu.

© Článek 189 **Sídlo orgánů**

Sídlo orgánů Společenství určí vlády členských států vzájemnou dohodou.

© Článek 190 **Jazyky**

Pravidla pro používání jazyků v orgánech Společenství stanoví Rada jednomyslně, aniž by tím byla dotčena pravidla obsažená v jednacím řádu Soudního dvora.

© Článek 191 **Výsady a imunity**

Za podmínek stanovených v Protokolu z 8. 4. 1965 o výsadách a imunitách Evropských společenství požívá Společenství na území členských států výsady a imunity potřebné k plnění svých úkolů.

© Článek 192 **Závazek členských států**

Členské státy učiní veškerá všeobecná i zvláštní opatření ke splnění závazků vyplývajících z této smlouvy nebo z aktů orgánů Společenství. Těmto orgánům budou usnadňovat plnění jejich úkolů. Zdrží se všeho, co by mohlo ohrozit uskutečňování cílů této smlouvy.

© Článek 193 **Spory**

Členské státy se zavazují, že spory o výklad nebo provádění této smlouvy nebudou řešit jinak, než jak tato smlouva stanoví.

© Článek 194 **Předpisy o utajování**

1. Členové orgánů Společenství, členové výborů, úředníci a další zaměstnanci a zástupci Společenství, jakož i všichni ostatní, kteří v důsledku svých funkcí nebo svých veřejných či soukromých styků s orgány a zařízeními Společenství či se společnými podniky získali nebo získávají poznatky o skutečnostech, informacích, znalostech, dokumentech a objektech, jež jsou chráněny tajemstvím podle ustanovení přijatých některým členským státem či orgánem Společenství, jsou povinni i po skončení svých funkcí a styků chovat je v tajnosti vůči každé nepovolané osobě, jakož i vůči veřejnosti.

Každý členský stát řeší jakékoli porušení těchto povinností jako porušení vlastních ustanovení chránících státní tajemství; použije v takovém případě hmotněprávní i procesněprávní předpisy aplikované při ohrožení bezpečnosti státu či vyzrazení služebního tajemství. Na žádost kteréhokoli zainteresovaného členského státu nebo na žádost Komise stíhá v mezích své jurisdikce každého, kdo se dopustí takového narušení.

2. Každý členský stát sdělí Komisi veškerá na jeho území platná ustanovení o stupních utajování informací, znalostí, dokumentů a objektů, jež spadají do oblasti, na niž se vztahuje tato smlouva.

Komise se postará, aby o těchto ustanoveních byly zpraveny i ostatní členské státy.

Každý členský stát učiní vhodná opatření, aby usnadnil postupné zavedení pokud možno širokého a jednotného systému ochrany tajemství. Komise může po konzultaci se zainteresovanými členskými státy učinit za tím účelem veškerá doporučení.

3. Orgány Společenství a jejich zařízení, jakož i společné podniky jsou povinny provádět ustanovení o ochraně tajemství platná na tom území, na němž se nacházejí.

4. Každé zmocnění získávat poznatky o skutečnostech, informace, dokumenty nebo předměty spadající do oblasti působnosti této smlouvy a chráněné tajemstvím, jež udělí buď orgán Společenství, nebo členský stát osobě vykonávající činnost v oblasti, na niž se vztahuje tato smlouva, uznávají všechny ostatní orgány Společenství a všechny ostatní členské státy.

5. Ustanovení tohoto článku nejsou na překážku použití zvláštních ustanovení vyplývajících z dohod uzavřených mezi členským státem a třetím státem nebo mezinárodní organizací.

© Článek 195 **Vnitrostátní předpisy**

Orgány Společenství, jakož i Agentura a společné podniky musí při provádění této smlouvy respektovat podmínky stanovené předpisy jednotlivých států z důvodů veřejného pořádku a veřejného zdraví, upravující přístup k rudám, surovinám a zvláštním štěpným materiálům.

© Článek 196 **Definice**

Při provádění této smlouvy se s výhradou ustanovení, jež stanoví jinak:

- a) Označením “osoba” rozumí každá fyzická osoba vykonávající na území členských států zcela nebo zčásti svou činnost v oblasti vymezené příslušnou kapitolou smlouvy;
- b) označením “podnik” rozumí jakýkoli podnik nebo zařízení vykonávající zcela nebo zčásti svou činnost za týchž podmínek, ať je jeho statut veřejnoprávní či soukromoprávní.

© Článek 197 **Definice**

Při provádění této smlouvy se

1. Označením “zvláštní štěpný materiál” rozumí plutonium 239, uran 233, uran obohacený uranem 235 nebo 233; dále každý produkt obsahující jeden nebo více výše uvedených izotopů a jiné štěpné materiály, které určí Rada usnesením přijatým kvalifikovanou většinou na návrh Komise; označení “zvláštní štěpný materiál” se však nevztahuje na suroviny.

2. Označením “uran obohacený uranem 235 nebo 233” se rozumí uran obsahující buď uran 235, nebo uran 233, či tyto dva izotopy v takovém množství, že poměr mezi součtem těchto dvou izotopů a izotopem 238 je vyšší než poměr mezi izotopem 235 a 238 vyskytující se v přírodě.

3. Označením “suroviny” se rozumí uran obsahující směs izotopů, jež se nacházejí v přírodě, uran, u něhož obsah uranu 235 je nižší než normálně, thorium, veškeré výše uvedené materiály ve formě kovu, slitin, chemických sloučenin nebo koncentrátů, veškerý jiný materiál obsahující jednu nebo více výše uvedených hmot v takové koncentraci, jakou určí na návrh Komise Rada usnesením přijatým kvalifikovanou většinou.

4. Označením “rudý” se rozumí veškerá ruda obsahující v průměrné koncentraci, již stanoví na návrh Komise Rada usnesením přijatým kvalifikovanou většinou, látky umožňující získat vhodným chemickým a fyzikálním zpracováním výše uvedené suroviny.

© Článek 198 **Místní působnost**

Není-li stanoveno jinak, vztahují se ustanovení této smlouvy na evropská území členských států a na mimoevropská území podléhající jejich jurisdikci. Vztahují se i na evropská území, za jejichž zahraniční vztahy odpovídá členský stát.

V souladu s ustanoveními Protokolu č. 2 k Aktu o přístupu Rakouské republiky, Finské republiky a Švédského království se tato smlouva vztahuje na Alandské ostrovy.

Odchylně od předchozích odstavců platí:

- a) tato smlouva se nevztahuje na Faerské ostrovy;
- b) tato smlouva se nevztahuje na území Spojeného království Velké Británie a Severního Irska na Kypru;
- c) tato smlouva se nevztahuje na zámořské země a území udržující zvláštní vztahy se Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska, které nejsou zmíněny v Příloze IV Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství;
- d) na Normandské ostrovy a ostrov Man se tato smlouva vztahuje jen v míře nezbytné pro zajištění aplikace úpravy předvídané pro tyto ostrovy smlouvou o přistoupení nových členských států k Evropskému hospodářskému společenství a Evropskému společenství pro atomovou energii, podepsanou 22. ledna 1972.

© Článek 199 **Vztahy s mezinárodními organizacemi**

Komise udržuje veškeré potřebné styky s orgány Organizace spojených národů a jejími odbornými organizacemi.

Komise rovněž, je-li toho třeba, udržuje styky se všemi mezinárodními organizacemi.

© Článek 200 **Rada Evropy**

Společenství naváže veškeré vhodné formy spolupráce s Radou Evropy.

© Článek 201 **OECD**

Společenství naváže úzkou součinnost s Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj; podrobnosti budou určeny společnou dohodou.

© Článek 202 **Benelux**

Ustanovení této smlouvy nebrání existenci ani vytváření regionálních unií mezi Belgií a Lucemburskem nebo mezi Belgií, Lucemburskem a Nizozemskem, pokud k cílům těchto unií nevede provádění této smlouvy.

© Článek 203 **Dodatečné pravomoci**

Ukáže-li se, že Společenství musí něco učinit k dosažení některého z cílů Společenství v rámci společného trhu a tato smlouva mu k tomu neposkytuje nezbytné pravomoci, učiní Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně vhodná opatření.

© Článek 204 **Pozastavení členských práv**

1. Jestliže bylo přijato rozhodnutí o pozastavení hlasovacích práv zástupce vlády členského státu podle článku 7 odstavce 2 Smlouvy o Evropské unii, platí pozastavení těchto hlasovacích práv i ve vztahu k této smlouvě.

2. Kromě toho může Rada, jestliže je podle článku 7 odstavce 1 Smlouvy o Evropské unii zjištěno závažné a trvajících porušení zásad uvedených v článku 6 odstavce 1 této smlouvy, rozhodnout kvalifikovanou většinou o pozastavení určitých práv, která z provádění této smlouvy vyplývají pro daný členský stát. Přitom přihlíží k možným dopadům takového pozastavení na práva a povinnosti fyzických a právnických osob.

Povinnosti dotčeného členského státu vyplývající z této smlouvy jsou pro tento stát v každém případě i nadále závazné.

3. Rada se může následně usnést kvalifikovanou většinou, že změní nebo zruší opatření přijatá podle odstavce 2, jestliže se změnila situace, která vedla k přijetí těchto opatření.

4. Při rozhodování podle odstavce 2 a 3 jedná Rada s odhlédnutím od hlasů zástupce vlády dotčeného státu. Odchylně od článku 205 odstavce 2 platí jako kvalifikovaná většina stejný podíl vážených hlasů dotčených členů Rady, jaký je stanoven v článku 205 odstavce 2.

Tento odstavec též platí, jsou-li hlasovací práva podle odstavce 1 pozastavena. V takových případech se rozhodnutí, které vyžaduje jednomyslnost, přijímá bez hlasu zástupce vlády dotčeného členského státu.

© Článek 205

(zrušen)

© Článek 206 **Přidružení**

Společenství může uzavřít s jedním nebo několika třetími státy nebo mezinárodními organizacemi dohody o přidružení, které stanoví vzájemná práva a závazky, společné akce a zvláštní postupy.

O těchto dohodách se Rada usnáší jednomyslně po konzultaci s Evropským parlamentem.

Vyžádají-li si tyto dohody změny této smlouvy, je třeba tyto změny provést předem, a to postupem podle článku 48 Smlouvy o Evropské unii.

© Článek 207 **Protokoly**

Protokoly připojené k této smlouvě po společné dohodě členských států tvoří její nedílnou součást.

© Článek 208 **Doba, na kterou se smlouva uzavírá**

Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou.

HLAVA ŠESTÁ

(Články 209–223 zrušeny)

Závěrečná ustanovení

© Článek 224 **Ratifikace, vstup v platnost**

Tato Smlouva bude ratifikována vysokými smluvními stranami v souladu s jejich příslušnými ústavními předpisy. Ratifikační listiny budou uloženy u vlády Italské republiky.

Tato Smlouva vstoupí v platnost první den měsíce následujícího poté, co uloží ratifikační listiny signatářský stát, který tak učiní jako poslední. Jestliže je však uloží méně než patnáct dní před počátkem příštího měsíce, vstoupí smlouva v platnost až první den druhého měsíce následujícího po tomto uložení.

© Článek 225 **Platná znění; uložení**

Tato smlouva, sepsaná v jediném vyhotovení v německém, francouzském, italském a holandském jazyce, přičemž všechna čtyři znění mají stejnou platnost, bude uložena v archivech vlády Italské republiky, která vydá její ověřený opis každé z vlád ostatních států, které podepsaly tuto smlouvu.

Na základě dohod o přístupu mají znění smlouvy v jazyce dánském, anglickém, finském, řeckém, irském, portugalském, španělském a švédském rovněž stejnou platnost.

Na důkaz toho připojili podepsaní zplnomocněnci ke smlouvě své podpisy.

V Římě dvacátého pátého března tisíc devět set padesát sedm.